

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petítség egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Szent István.

A magyar nemzet kegyeletes ünnepeül minden esztendőben első szent királya emlékezetére.

Majd egy évezred mult el Szent István sírja felett s a muló századok az erős, szent jobb által elvetett magból erős tölgnyt neveltek, amely dacolt az idők viharáival, ellenség támadásával, nagygyá növekedett azon a földön, amelyet a magyarok első királya hódított meg a nyugat eszméinek s a nemzet most is azon az uton halad, amelyet az ereklyeként ránk maradt jobb kéz egy ezredév után ma is mutat.

Szent István ünnepe a nyugoti civilizáció befogadásának, a honfoglalás befejezésének emlékezte. Nem a mult hagyományai való eltespedés uralja a Szent István jobbához zárandokoló nemzet lelkét, hanem a nemzeti öntudat, a jövőbe vetett hit erősödik meg akkor, amikor ezredéves örökségünkre büszkén hivatkozunk, mert megőriztük és megtartottuk azt, amit az első, nagy király ránk hagyott.

Árpád véres harcok által földet szerzett népének, Szent István tette ezt a földet a magyarok hazájává, amikor megalkotta az egységes magyar nemzetet. A röghöz kö-

tötte a magyarságot, a megművelt rögből pedig esodákat tevő érzés, erő és hatalom fakadt, amelynek neve: hazaszeretet.

István király erős jobbkeze kötötte össze a nemzetet a korona hatalmában, hogy erős legyen és be tudja tölteni nehéz hivatását.

István király vszette rá a magyart a haladás utjaira s az ő szelleme bevilágít az eljövendő századok homályába, hogy biztosítsa a halhatatlanság utjait.

Magyarország erejének, fennmaradásának fundamentumai a nemzeti jogokhoz, az ősi hagyományokhoz való szívós ragaszkodás s a nyugot kulturájának ápolása.

Mindakettőre megtanít, mindakettőben megerősít bennünket Szent István emlékezete, aki törvényt alkotott, igazságot szolgáltatott, tömörítette népét s egyesítette a nemzet erejét.

Első nagy királyunknak köszönhetjük a nemzet azt, hogy a hűbériség s a foederalismus, amely szétforgácsolta, megbénította Európa népeinek erejét, nem tudott erőre kapni ezen a földön. A nemzet egységének érzete, tudata, amely a szent korona hatalmában testesült meg, tette képessé ezt a kis nemzetet arra, hogy századokon

át tartó elnyomás, zsákmányolás, testvérharc után is magyar maradt.

István király vetette meg alapját a magyar királyságnak s a korona, a szent király hagyatéka mentette meg a nemzetet sokszor a hajótörésből, mert a visszavonás a korona hatalma előtt mindig megtörött s azokat a jogokat, melyeknek a magyar állam ezen symboluma egy ezredéven át mindig kifejezője volt, országokat romboló viharok sem tudták a nemzet kezéből kiszakítani.

Jogok és kötelességek forrása, az egygyé tartozás érzetének fentartója, egy nemzet hatalmának kifejezése a korona, amelyhez a nemzet nem félve, hanem ezredéves hagyományaihoz sarjazó hazafias érzéssel és büszkeséggel tekint fel.

A koronával összefüggő államjogi felfogás alkotmányunknak sarkpontja s a magyar lojalitásnak alapja s nagy államférfiúi bölcseségre, prófétai ihletre vall az az előrelátás, amelylyel Szent István a magyar alkotmány alapját megvetette. Hatalmi jellel alkotott államot a nomád népből, de a hatalom forrásának nem pusztán a fegyvert, nem pusztán az uralkodó akaratát, hanem azt a koronát tekintette, amely

TÁRCA.

A Hánzi.

A Hánzi apja, az öreg Krisztmann Hanz feter nagy politikus hírében áll. Ő a fалу legokosabb embere. Ujságot járát és abból olvassa ki, mi történik a »Házban« és aztán mikor vasárnapként délután összeülnek az utcalakó emberek, elmondja nekik betűről betűre, azok meg feszült figyelemmel hallgatják. Jómódu ember a Hanz feter. Takarékos és a felesége, az áldott jószágú Náni pász, úgy szereti még most is, mintha tegnap keltek volna egybe. Pedig dehogy! A Hánzi már legény ember és nem is a legutolsók között áll. Vállas, megtermett legény és jobban bírja a munkát mint más három.

Most is dolgozik. Mintha előttem folyna a eséplés, úgy látom. Az asztag tetejéről játszi könnyedséggel hanyja le vasvillájával a nehéz esomókat, hogy az apja a gép szájába tehesse. A forró nap melegen süt az asztag tetejére és a Hánzi néha néha tarka ingujjával simítja végig verejtékező homlokát. Sűrű porfelleg emelkedik a kicséplés buza alól és a szellő csak úgy hordja a polyva kivetni valóját az utca felé. Az öreg Hanz feter kitartóan gyömöszöli a gép éhes szájába, az asszonyok meg ki a

szalmát tolja gereblyével, ki meg a Hánzi lehányt esomóit viszi az öreg mellé. A kis Heléna a buzát hanyja egy rakásra és már dél felé hatalmas halom fekszik a ponyván.

— Hopp! A fene vinné a lovát!

A gépszij leesett. A fiatal három éves ló, melyet maga nevelt az öreg, nyughatatlan szörnyűkép. Mindig megrántja a rudat és leesik a szij, a kerék meg eszeveszett módon forog, nincs mi fékezze, üres recsegés hallatszik, míg az öreg Krisztmann, egy e célra oda helyezett ruddal fel nem tartja a forgásban. A szijat megint visszahelyezik a nagy kerékre és recsegve indul meg újra a gép. Az asszonyok perenyi pihenés után újra munkához fognak és a Hánzi elkezd a esomókat vetni. De alig pár pere mulva ismét leesik a szij.

Kis gyerek hajtja a lovakat, nem ért hozzá! Ha véletlenül éleset suhant az ostorával, már megugrik a »bucsi«.

Hánzi azt üzenem néked: ha készen lesztek a esépléssel, ha behordtátok, ha megrostáltátok azt, amit az Isten adott, ird meg nekem a te kusza írásoddal, mennyi termett azon a hat fertályon? Nehéz-e a buza? Van-e neki ára?

Akaratlanul elvonulnak előttem azok a búbajos tavaszi esték, melyeket ott töltöttem az édes anyám falujában. Mikor hárman mentünk,

a Hánzi, a Niklosz és én bandába a leányok közé.

Zörgettek az ablakomon. Ugy tudták melyik az én szobám ablaka.

— Ifiur nem jön velünk?

De megyek, várjatok. És vártak türelmesen, ameddig csak nem jöttem elő. Megkináltam szivarkával. A Hánzi nem fogadta el. Nem szokott pipálni. Niklosz már elfogadta.

— Danoljunk. Karunkat egymás vállára tettük és elkezdtünk danolni.

A hangokat messzire elvitte a szél és csak úgy rengett bele az üde májusi levegő.

— Mit csináltak ma?

— Kukoricát kapáltunk. Hát az ifiur mit csinált?

— Semmit.

— Jó dolga van az ifiurnak, szivesen cserélnek vele.

A Hánzi hallgatagon ment mellettünk eddig. Nem szólt semmit. Most megszólalt.

— Sokat kell ám tanulni, míg az ember oda jut, hogy semmit se kelljen tennie. Most már pihenhet az ifiur. De megdolgozott érte tizenöt esztendőn keresztül.

— Biz az igaz, helyeselte Beller Niklosz. Tanult fejjel nem kell kukoricát kapálni. Az ember kigondol valamit és csak úgy özönlik a kenyér érte. Csak le kell irni.

a nemzet akaratával a király felkent fejét diszítette.

Az a közfelfogás, amely a magyart államalkotó néppé tette, amely a hűbéri partikularizmust mindenkor idegeneknek tekintette, Szent István alkotásaiból indult ki.

Ez a felfogás tartotta fenn a magyar államot akkor is, amikor csak névleg volt állam; leigázva, idegennek engedelmességre is érezte minden magyar a korona hatalmát és Szent István királyi jelvényéből áradó fény bevilágított a sötét kétségbeesésbe.

Szent István kezének áldása minden magyarra árad, aki e földet hazájának nevezi: mert ő adott fegyvert a nomád nép kezébe, hogy védelmezze magát; ő adott biztos talajt a magyarnak, hogy lábát Európa közepén megvesse; ő adott hitet, amely a csüggedéstől megmentette; az ő jobbjára mutatja ma is az utat, amelyen haladva hivatását betöltheti.

Vajk megkeresztelésével a bálványok alapja megingott; Szent István megkoronázásával a nemzet egybeforrt s az első király törvényeivel megszületett a magyar állameszme, az alkotmány csirái fejledeztek s beköltözött a szivekbe a magyarnak egyik legerősebb nemzeti vonása: a korona s felkent viselője iránti hűség, mert államiságunk kifejezését Szent István óta a királyság képezi.

A szent királyra való visszaemlékezéssel oda száll a lélek a nemzet bölcsőjéhez s óriássá nő a glóriás alak, aki fegyverrel kezében, nagy eszméi hatalmával államot alapított és látjuk fején nemzetünk kincsét, a szent koronát, amelyet ő hagyott örökül, hatalmat követelve a koronás főnek, jogokat biztosítva a nemzetnek.

És mikor első királyunk emlékének ál-

Oda értünk a Lénáké elé. Csak ketten voltak ott. A Lizi meg a Léna.

— Hát a többiek hol maradnak?

— Majd jönnek ők is.

Niklosznak még mindig fülébe esengett a nóta. Halkan dudolgotott.

Aztán beszélgetni kezdenek. Elmondják egymásnak a mezőn történt eseményeket; hogy a kapálással már meddig haladtak, hogy mennyi van hátra, hogy ki mit tett, hogy ki mit csinált a munka közben és kacagnak rajta egészséges durva kacajukkal, hogy az én beteg, agyon esiszolt lelkem csak úgy ujjong a látásukon. A kastély kőkerítése mellett, a fák között egy alak közelget felénk.

— Jó estét Bruckner Éva. — A Hánzi szeretője. Szép üde arcú fiatal teremtés. Alig lehet több tizenöt évesnél.

— Miért jössz oly későn? kérdelem tőle.

— Hát dolgom volt. Az ifur itt lehet akár hat órák is a dolga után, mert láttam ma is arra sétáltak. Meg se látja az ifur az embert.

— Ne haragudj, nem vettelek észre. Majd kipótólok vasárnap este, ha a Hánzi nem bánja, három sort táncolok majd veled.

— Nem, neia bánom, csak táncoljon az ifur, ha kedve van.

És így megegyeztünk. Vasárnap már hét órakor indultak a korema felé. Az öreg Tamás

dozunk, kifejezést adunk ősi hagyományainkhoz, ezredéves jogainkhoz való törhetlen ragaszkodásunknak; lojalitásunknak, Szent István koronájához való hűségünknek.

István király emlékezete ott van minden magyar szívében, aki hű ehhez a hazához, mert a koronához fűzött eszme nemzeti államunk biztos alapja.

Vadász szezon.

Megkezdődött a vadászat; a fogoly már két hét óta statárium alatt áll; tegnapelőtt pedig rákerült a sor a szegény tapsifülesre is.

Nálunk a vadászatot kizárólag a sport szempontjából szokták tárgyalni s ezért az a legfőbb cél, hogy a vadász minél több vadat lőjön ki a területéből. Pedig van a vadászatnak némi-nemü nemzetgazdasági vonatkozása is, mert a vadállomány hasznos jelent és pedig nem is jelentéktelen hasznos, de csak ott, ahol okszerűen tenyésztik, védik és nem okatlanul pusztítják az erdők, mezők lakóit.

Hiába dicsekszünk kulturánk emelkedésével, gazdasági életünk fejlődésével, mert általánosságban még mindig nem jutottunk el odáig, hogy mindent meg tudjunk beesülni, amit a természet nyújt s mindent ki tudjunk használni, ami a mezőgazdaságnak mellékes hozadékát, hasznát képezi.

Zalavármegyében, amelynek egy része, talán területének nagyobb fele, vadban nagyon szegény, helyén való ennek a kérdésnek a bolygatása. A vadban való szegénység okai csak nagyon kevés helyen találhatók a vadra kedvezőtlen természeti viszonyokban, mert alig van vidékünk, ahol a kisebb vad létfeltételeit meg nem találná. Sok helyen a birtoklási viszonyok, a föld tulajdon megosztásának szeszélyes alakjai s a művelési módok tényleg akadályozzák a vadállomány szaporodását, de ezek a vidékek csak kisebb szigetek. Legtöbb helyen azonban a pusztulás egyedüli okai azok a vadászati jog bérlek, akik csak vadásznak, pusztítanak, de a vad védelmével, az állomány kimélésével nem törődnek.

A legtöbb községi területért alig adnak valami haszonbért. Az aránytalanság azonnal szembeötlő, ha azon községeket nézzük, amelyeket a községi területtel összefüggő nagyobb birtok tulajdonosa bérel. Ott a haszonbér magas, a vadállomány elég szép, mert a tulajdonos a jövőre is gondol.

Miután nálunk a vadászat nemzetgazdasági vonatkozásai még nem domborodtak ki, maradunk csak a sportnál s beszéljünk azokhoz,

feter koresmája egy alacsony falusi ház két szobájából van összetákolva és az emelvényen a Hoser borbély, ki egyuttal a falu muzsikusa embere is, a gyerek legényekből össze állított bandájával minden elképzelhető lehetetlen áriákat fú ki a trombitájából. A lányok az udvaron gyűlnek össze és beszélgetnek. Mikor a kapun belépek, halk zümmögés fut végig az udvaron és mindenütt nevet hallottam említeni; némelyik megszólít:

— Velem is táncol majd az ifur?

— Jó, jó! Levagin Magdaléna jó, szeliden át fogja a karomat és levezet az udvar végére. Valami titkosat akar mondani. Mikor megállunk, kíváncsian nézek rá. Ugyan mit akar?

— Ifur tesz nekem egy szivességet?

— Nos mit akarsz?

— Ne táncoljon máma a Bruckner Évivel.

— Miért?

— Csak. Nem akarom.

— De hisz megígértem neki.

— Az nem baj. Akkor inkább senkivel se táncoljon és mondja, hogy fáradt.

— Csacsi vagy. De jól van, úgy fogok cselekedni.

Aztán boldogan táncol végig az udvar poros földjén és elvész a lányok ríktó színű szoknyái között.

A tánc megkezdődik. Leülök a padra és nézem

akiknek nem jut eszükbe jövődelmi szempontból kiaknázni a vadászat uri mulatságát. Azok közül, akik szeretnek gyönyörködni a vadászat férfias élvezetében, kevesen vannak, akik avval is törődnek, hogy tőlük telhetőleg kiztosítsák az élvezet lehetőségét. Ennek a biztosításnak nálunk, ahol a vad sorsát a természetre bizzák, csak két módja van: a vad józan kimélése és annak valamelyes gondozása.

Első sorban kimélni kell a vadat. Nem volna szabad visszaélni az oly helyzettel, amelyben a nyomorult, egyébként is hasznavehetetlen állat a vadász fufangjával szemben védekezni nem tud.

Hallottunk pl. már olyan megjegyzést, hogy a fogoly és fécán kimélésének januárban nincs értelme. Az igazi vadász ember tudja, hogy januáriusban, ha csak egy kissé szigorú a tél, a sokat zaklatott, rosszul táplált, elgyengült fogoly alig képes dacolni az időjárás zordonságával. A vihar és a hideg is elég pusztítást visz bennük végebe; megérdemlik tehát a kiméletet.

A fécánnal már másképp áll adolog, [de csak ott, ahol azt okszerűen tenyésztik. A szükséges tenyészanyagot télre befogják, tehát a szabadban maradtakat szabadon dézsmálgathatja a tenyésztő, mert az állomány fentartásáról gondoskodott. Olyan helyekről, ahol a fécánt télre be nem fogják, sem különös védelemben nem részesítik, ez a nemes vad lassanként kipusztul.

A fogoly egészen itthonos, állandó vadunk s különös gondozás nélkül a szabadban telet ki mindenütt. Így azután keményebb időkben az elesigázott csapatok sokkal könnyebben jutnak veszedelembé, mert úgy elgémberednek, összebujnak, hogy az orvvadász egy kosárral összefoghatja őket. El lehet képzelni, hogy mekkora vandál pusztítást tehet ilyenkor egy lövés.

Amellett, hogy a vadat a községi vadászterületek haszonbérleti oktanul pusztítják, még arra sem nagyon áldoznak, hogy a vadat etessék, pedig ez a kis figyelem vajmi kevésbe kerül és a kis költség bőven megtérül.

Minden pár fogoly egy egész csapat reményességével kecséget.

A nyullal is úgy vagyunk. Abban a határban, a melyet folyton zaklatnak, alig marad egy példány.

Ha csak vadászunk, ha csak mulatunk a vad rovására, akkor ugyan kevés örömünk lesz egy szigorú tél után.

Szivleljék meg a vidéki vadász urak és területbérlek, hogy a vad kiméletet és gondozást igényel, mert egy napig járni egy két fogolyért és egy nyulért, se nem haszon se nem mulatság.

Nimród.

a táncolókat. Minden legénynek megvan a rendes táncosnője. Mással nem táncol soha. Egyik másik üveg bort tart a kezében és kurjongatva forgatja a lányát. Majd megáll és odajön hozzám.

— Igyék ni ifur.

— Köszönöm. Ajkamhoz érintem az üveget és visszaadom neki. Aztán jön egy másik, egy harmadik és én mindegyiknek a borát megkóstolom. A Krisztmann Hánzi áll meg előttem, az Évivel vezet.

Táncoljon az ifur az Évivel. Eszembe jutott, mit ígértem Levagin Magdalénának.

— Nincs kedvem! Ne Haragudj Hánzi.

— De hisz megígérte az ifur, mondá Évi. Körülnézek, vajjon itt van-e Levagin. Ott táncol a másik oldalon, de szeme mindég ott van a mi csoportunkon.

— Fáj a fejem!

— Nos, akkor ne bántsuk az ifurat.

Hánzi azt üzenem neked, ne haragudj, hogy nem táncoltam a szeretőddel. Nem azért tettem, mert gögős vagyok, mert hisz tudod, hogy nem vagyok az, hanem a kényszer volt az, ami arra késztetett.

Ha haza megyek, ígérem, hogy hat sort táncolok veled.

Szebenyei József.

Megyei élet.

A közigazgatási bizottság augusztus havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével f. hó 12-én tartotta.

Az alispáni, főorvosi és állatorvosi havi jelentések felolvastatván, a bizottság azokat tudomásul vette.

A szakelőadók féléves jelentéseiket beadták s azok alapján egybeállított jelentés terjesztetik fel a miniszterelnökhöz.

Szily Dezső bizottsági tag indítványára a közigazgatási bizottság a szolgabiroóságok útján felhívja a községek előljáróságait, hogy mindazon esetekben, amidőn a községnek, mint erkölcsi testületnek, nevén álló, de az urbéreszek tulajdonát képező ingatlanok telexkönyvi kiigazítása tárgyában a törvényes eljárás megindíttatik, forduljanak az alispáni hivatalhoz, hogy ez érdekeik képviselésével a vármegyei t. főügyészt megbizhassa.

A zalaszentgróti uti bizottságban megüresedett tagsági helyre a bizottság Botfy Péter megyei törvényhatósági bizottsági tagot megválasztotta.

Sümegyen a főszolgabíró jelentése szerint a létesítendő telefonhoz 15 előfizető jelentkező, a bizottság erről a kereskedelemügyi miniszterhez jelentést tesz, kérve ott a telefon létesítését.

A kereskedelemügyi miniszter leirata szerint — Zánka községben nem állít postahivatalt; hajlandó azonban a községben keresztül Köveskállára közlekedő postakocsival a zánkai posta küldeményeket zárt táskában ott leadatni, ha a község az erre szükséges táskát saját költségén beszerzi, miről a bizottság a községet a szolgabíró útján értesíti.

A bizottság tudomásul vette a kereskedelemügyi miniszter leiratát, mely szerint Tapolezán a telefon felállítását az 1903. évi munkaprogramjába felvette.

Kir. tanfelügyelő — jelentése szerint — ezen időszakban a nagykanizsai kisdévedelemnek a város részéről történendő átvétele ügyében teendő további intézkedéseket tárgyalta meg a polgármesterrel és a kisdévodai egyesület elnökségével. — Meglátogatta az alsódomborui kisdévodát és Muraviden az ott megnyitandó kisdévodát jellege és dologi viszonyai érdekében az előljárósággal tárgyalt. — Az orosztonyi iskolai építkezés körül kifejlődött jelleget ügyében a miniszter és a közigazgatási bizottság rendeletére járási főszolgabíróval, a képviselőtestülettel és iskolaszékekkel megállapították az iskola fenntartásával és annak jellegevel összefüggő összes mozzanatokot. — A Podbreszten és Orehoviczán megnyitandó állami elemi iskolák elhelyezése ügyében a járási főszolgabíróval a helyszínen intézkedtek s az illető bérhelyiségek szerződéseit a miniszterhez felterjesztették. — A turesisesei községi iskola helyébe állítandó állami iskolához megajánlott ingatlanokat átvette s a szervezéssel összefüggő egyéb mozzanatokot a járási főszolgabíróval, iskolaszékekkel és előljárósággal lebonyolította. — A csabrendeki képviselőtestülettel megállapította egy ottan szeptemberben megnyitandó állami kisdévodát dologi feltételeit, nemkülönben tovább füzte az ottani állami iskola elhelyezésére szolgáló új iskolaház ügyében eddig tett intézkedéseket. — Tájékoztást szerzett arról, hogy az önálló gazdasági ismétlő iskolák elhelyezésére célba vett községek közül Zalabéren nincsenek meg a felállításnak kedvező anyagi feltételei.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a felsőrajki iskola részére évi 400 K államsegélyt, a balatonhenyei iskola részére ötödéves korpótléket utalványozott, miről a bizottság az érdekelt községeket értesíti.

A kiskomáromi r. kath., a lesenczetomaji r. kath., a zalatárnoki községi iskoláknak államsegély elnyerése tárgyában, továbbá a pusztaszentlászlói ág. ev. és a zalaszentbalácsi községi iskolának ötödéves korpótlék elnyerése tárgyában beadott kérvényeit a bizottság pártolólággal terjeszti fel a miniszterhez.

A langvízi községi iskolai tanítóválasztáshoz elnökül az iskolaszéki elnököt küldi ki a bizottság.

Czehenter Ilona és Bugala Matild muracsányi közs. kisdévodának megválasztását a bizottság megerősítette, valamint Török Szidónia zalaegerszegi ovodai dajka díjlelétét.

A türjei IV-ik tanító fizetésének kiegészítése tárgyában érkezett miniszteri rendelet érdekeltével közöltetik.

A légrádi iskola átalakítás ügye, az iskola

jellegeire való figyelemmel teendő intézkedésekre — a kir. építészeti hivatalnak kiadatik.

A dabroncezi r. kath. iskola építkezéséről szóló jelentés tudomásul vétetett.

A köveskállai önálló gazdasági ismétlő iskola ügyében érkezett miniszteri rendelet a kir. tanfelügyelőnek kiadatik, hogy a gazdasági egyesület elnökével érintkezésbe lépve, a további teendőket megállapítsák.

Kir. tanfelügyelő úgy saját megfigyelései, valamint az ifjúsági egyesületek szervezése körül az országban egyes fontosabb vidékeken történt intézkedések figyelembevételével előterjesztést tett az ifjúsági egyesületek szervezése körül követendő eljárásról. A közigazgatási bizottság az ifjúsági egyesületek szervezésének nemzeti és társadalmi nagy fontosságát méltató felhívást intéz a közvetlen felügyelete alatt álló iskolák gondnokaihoz és iskolaszékeihez; egyben felhívja az összes főszolgabírókat, hogy az iskolai hatóságokat ezen fontos nemzeti ügyben hazafias buzgalomuk teljes odaadásával támogassák.

A vármegye összes főszolgabíróit felhívja a bizottság, hogy járásuk összes községi előljáróságait a szorgalmi idő egységes betartása, a tényleg iskolázók és az összeirt tankötelesek különbségeinek ellenőrzése, az iskola mulasztók kelle megtorlása és ezen megtorlásoknak összpontosított kezelése, végül némely iskolánál még hiányzó ismétlő iskolák — gazdasági ismétlő iskolák — törvényben gyökerező szervezése céljából mult évben augusztus hóban kiadott közigazgatási bizottsági végzés rendelkezéseit a legszigorubb felelősség mellett végrehajtsák.

Kir. tanfelügyelő figyelemmel az 1902. évi 30.332 számú miniszteri körrendeletre, előterjesztést tett a nemzetiségi vidékek túltömött iskoláiról, amelyeknél részint új állások szervezendők, részint az iskolailag csatlakozó községek közül földrajzilag legalkalmasabbakban új iskolák állítandók. Az első csoportba tartozók közül felhivatnak Alsódomború, Belicza, Dekanovecz, Domasinecz, Felsőmihályfa, Muracsány, Murasiklós, Muravid, Nagypalina és Szelenze községek iskoláinak fenntartói, hogy a tankötelesek létszámának megfelelő új tanítói állások szervezése, Draskovecz (Oporovecz, Csukovecz, Hemusovecz), Strelesz (Palovecz, Derzsinecz) Tüskeszennygyörg (Alsópusztafa, Csehovecz, Pálnovecz), Szentmária (Alsómihályfalva) községek pedig a csatlakozó községek egyikében felállítandó önálló iskola iránti intézkedéseket haladéktalanul megindítsák és eljárásuk eredményéről még f. évi szeptemberben a közigazgatási bizottsághoz jelentést tegyenek.

Az árvaszéki elnökhelyettes jelentése szerint a fogalmazói karnál június végén hátralékban volt 7.544, július hóban beérkezett 5.390 s így elintézés alá került 12.934 ügydarab, amelyből július hóban elintézték 5.822 darabot s így hátralékban maradt július végén 7.112 ügydarab; az irodánál július végén hátralék volt 888, júliusban leírás végett kiadott 5.882 s így elintézésre várt 6.710 ügydarab, amelyből júliusban leírtak és expediáltak 6.044 ügydarabot s így július végén hátralékban maradt 666 drb.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a megelőző havi hátralékkal együtt beérkezett 3.798 átíratási eset, melyek elintézetlenül maradtak; a folyó évben bejelentettek 1 tüzkárt, 11 fagykárt, 11 árvíz kárt, 51 jégkárt, 62 phylloxera kárt; ez utóbbinak kivételével a többinek helyszínelése megtörtént s az adók leírása folyamatban van; szőlődésmaváltság tartozást 34.381 K 16 f erejéig törölték; egyenes adóban befizettek július hóban 132.021 K 32 f-t; a f. év első hét hónapjában egyenes adóban összesen 1.170.269 K 81 f-t fizettek; az összes adóhátralékok július végén 5.365.296 K 81 f-t tettek, mely a mult év hason szakában fennmaradt 5.661.366 K 14 f hátralékkal szemben 196.069 K 33 f-esökkenést tüntet fel; leírtak a f. évben július végeig egyenes adóban 88.511 K 07 f-t, hadmentességi díjban 10.235 K 46 f-t; fizetési halasztást július hóban 34 esetben engedélyeztek 3.265 K 91 f erejéig, ideiglenes házádómentességet pedig 19 esetben.

Közegészségügy.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvos a vármegye július havi közegészségügyi állapotáról a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság augusztus havi gyűlésén:

Az időjárás a gyakori esők és zivatarok miatt a hónap legnagyobb részében felette csapadékos volt és csak az utolsó 3—4 napban észleltetett némi száraz és meleg idő.

A felnőttek közegészségi állapota általában kedvezőnek mondható, mert habár fordultak elő váltólázak, légző- és emésztő szervek hurutjai, de csak kis számban és nagyrészt gyógyulással végződtek.

A gyermekek közegészsége azonban nem volt kielégítő, nemcsak azért, mert a heveny gyomor- és bélhurutok nagyobb számban észleltettek, hanem azért is, mert a kanyaró és hőkhurut még több helyen járványosan uralkodott.

A fertőző betegségek közül ronszoló toroklobban beteg volt 9, gyógyult 6, meghalt 2, további ápolás alatt maradt 1; hasi hagymában beteg volt 18, gyógyult 13, meghalt 1, további ápolás alatt maradt 4; kanyaróban beteg volt 103, gyógyult 95, további ápolás alatt maradt 8; vörhenyben beteg volt 4, gyógyult 4; hőkhurutban beteg volt 149, gyógyult 89, meghalt 5, további ápolás alatt maradt 46; bárányhimlőben beteg 2, gyógyult 1, további ápolás alatt maradt 1.

Rendőri hullaboncolás teljesített 13 esetben.

Hullaszemle előfordult 16; súlyos sértés bejelentett 8.

Öngyilkosságot 4 egyén követett el, ezek közül: Behm József 57 éves salgföldi, Koller János 57 éves zalavári felakasztották magukat; Hadi Mihályné zalaegerszegi agyonlőtte magát; Furján Vince letenyei lakos pedig a Murába ugrott és belefut.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 14 egyén esett áldozatul, ezek közül: Trimpel Károly 7 éves nyirádi, Tóth Mária 1 1/2 éves martonfapusztai, Pap József 4 éves orosztonyi, Tóth Sándor 7 éves esesztrégi, Kis Károly 15 éves letenyei és Markója Mátyás 22 éves eserenesőzi lakos vízbe fulltak; Nagy Gábor 48 éves fehérpusztai, Scherman Gyula 12 éves nagykanizsai lakos, lecsés következtében szerzett sérülésekben haltak el; Tamás József 37 éves alsólendvai vincellér, Tóth József 76 éves becselhegyi és Tóth Flóra 14 éves borsfai lakos a villám által agyonújított; László János 50 éves zalalövői gulyás a bika által agyonszurattott; Horváth Mária 8 hónapos nemesnépi lakos a bőlesőben megfuladt; Silbár Magdolna 22 éves kotori lakost a ledülő téglafal agyonütötte.

Elmekórnak 3 esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát; közülök egy, mint esendes, házi ápolás alatt hagyatott, egy Lipótmezőre szállított, egy pedig Nagykanizsán a rendőrség zárkájában őriztetik.

Vesztség gyanújában levő eb által megmaradt Kovács Vendel, Kovács Mária, Rácz Györgyné, Schremer Anna, Krajezár Lajos huszonyahegyi; Farkas Józsefné és ennek eselédje kapezai, Lenek Mikály nagykanizsai, Baksa Lajos, Lajki Lajos, Gehér József, Antal Jenő andáshidai; Orbán Vendel hosszufalui; Pitz Róza teskándi és Messer Sándor senterzsébethegyi lakos, kik mindannyian védoltás céljából a budapesti »Pasteur« intézetbe szállítottak.

Hét éven aluli elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 39. Az elsőfoku hatóságok e miatt 13 elmarasztaló és 10 felmentő végzést hoztak, a többire nézve pedig a megfelelő tárgyalások folyamatban vannak.

A járási és községi tisztviselők július hónapban 35 községet vizsgáltak meg, melyekről felvett jegyzőkönyvek be is terjesztettek.

Iskolai értesítés.

A zalaegerszegi m. hir. állami elemi mindennapi fiú- és leányiskolában az 1902—1903. tanévi beiratások f. évi szeptember hó 1—7-ig eszközöltetnek; és pedig a tandíjat fizetők reggeli 8—12-ig, a tandíjmentesek délután 2—5-ig iratkozhatnak be.

A „Szentlélek Isten“ segítségül hívására a róm. kath. tanulók szeptember hó 8-án reggel 8 órakor tartandó szent misén a plébánia templomban, az izraeliták saját imaházukban tartandó isteni tiszteletlen részt vesznek. A rendes tanítás ugyanezen hó 10-én veszi kezdetét.

Tandíjat, felvételi és egyéb beiratási díjat az állami elemi iskola tanító testületének két tagja az elemi iskola épületében (az igazgató irodában) nyugtázzással veszi át. Ugyanezen a helyen történik a beiratás is az iskola igazgatójánál és egy másik teremben az osztály tanítóknál.

A tanulók évi tandíja 4 koronában van megállapítva. Ezen összegben kívül minden tanuló, még a tandíjmentes is, tartozik felvételi díj címen 50 f, a tanítói nyugdíj és gyámalap javára 30 f, évi értesítőért 40 f, összesen 1 K 20 f-t fizetni.

Az évi »Értesítő Könyvecske« árát, 12 f-t csakis az a tanuló tartozik osztálytanítójánál lefizetni, ki mint újone iratkozik be, vagy más iskolából lép át és ilyenek hiányában vétetik fel. Értesítő könyvecskéjét beírás alkalmával minden tanuló tartozik magával hozni. Aki a múlt tanévben kapott »Értesítő Könyvecske«-jét az 1902/3. tanév kezdetén osztálytanítójának bármilyen okból átadni nem tudja, a másod példányért 1 koronát tartozik fizetni.

Az iskolai gondnokság csakis azon szegénysorsu tanulókat ajánlja a tandíjmentességre, kik szegénységüket, ha helybeliek, a városi hatóság előtt és ha vidékiek, lakóhelyük községe előjáróságától kiállított községi bizonyítvánnyal igazolják. A beírási időben d. e. 11 órakor tartatnak a felvételi, javító és magánvizsgálatok.

Hogy a tanuló születési ideje, (év, hó, nap,) helye, anyanyelve, vallása, a szülő vagy gyám neve, foglalkozása, lakhelye, (utca és házszám) pontosan bejegyeztesse, kéretnek a szülők vagy gyámok, hogy gyermekeiket, gyámoltjaikat a beírást elkerüljék.

A tanulóknak, ha nem helybeli születésű, életkorát születési bizonyítvánnyal (keresztlevéllel) kell igazolni.

Az elemi mindennapi iskolába járás kötelezettsége kiterjed mindazon gyermekekre, kik 1890. évi szeptember hó 1-től egész 1896. évi augusztus hó 31-ig születtek, vagyis kik életkoruk 6 évét betöltötték és 12 évnél nem idősebbek. Azon tanuló, a ki a tanév második felében tölti be 12-ik életévét, köteles a tanév végéig a mindennapi iskolába járni.

A ragályos bajban szenvedő, vagy undorító betegségben levő, avagy hülye tankötelesek az iskolába fel nem vehetők. A felmentést orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni.

Azon szülő vagy gyám, kinek gyermeke vagy gyámoltja a beírások alkalmával bármilyen okból visszautasított, panaszával az iskolai gondnoksághoz fordulhat.

Különösen figyelmeztetnek azon szülők vagy gyámok, kiknek gyermekei vagy gyámoltjai (fiúk és lányok) az elemi iskola 4-ik osztályát befejezték és még 12 évesek nincsenek, ha csak középiskolába vagy polgári leányiskolába nem lépnek, hogy a törvényszabta összes tantárgyakból a szükséges oktatásban részesülhessenek és a népiskola számára előírt ismereteket teljesen elsajátíthassák, tartoznak ily tanköteleseket az elemi mindennapi iskola 4-ik vagy ha ezt elvégezték, a 5-ik vagy ha ezt elvégezték, a 6-ik osztályába beírni.

Vidéki tanulók hiteles iskolai bizonyítvány alapján vétetnek fel a következő osztályokba. Ily bizonyítvány hiányában vizsgálat alá vettetnek.

Az iskolai gondnokságnak 1902. évi február hó 2-án tartott ülésén hozott határozatánál fogva *vidéki tanulók a beírásokra kitűzött hét nap alatt a felvételre előjegyezhetik magukat, végleges felvételük azonban a rendes beírástól csak abban az esetben történhetik meg, ha ezt a népoktatási törvény által megengedett létszám, vagy a tanterem területe megengedi.*

Az oly tanuló, ki egy vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert, csak azon esetben mehet a következő osztályba, ha az előző és leendő osztálytanítója előtt javító vizsgálatot tesz.

A védhímlő oltásról szóló törvény értelmében a népiskolába lépő minden tanköteles gyermek köteles felvétele alkalmával a jó sikerrel végzett oltást, vagy e kötelezettség terhe alól való felmentést bizonyítvánnyal, vagy más módon, vagy azt igazolni, hogy a legutóbbi 5 év alatt természetes hímlőt állott ki.

A 11 éven felüliek újraoltásukat szintén bizonyítvánnyal tartoznak igazolni.

Azon szülők vagy gyámok, a kik szeptember hó 15-ig gyermekeiket vagy gyámoltjaikat be nem iratják és rendszeren iskolába nem küldik, az 1868. évi XXXVIII. közoktatási és az 1876. évi XXVIII. »Népiskolai hatóságok«-ról szóló országos törvény alapján fognak büntettetni.

Beírás a gazdasági ismétlő fiú- és leányiskolába. A magy. kir. vallás és közoktatási miniszter ur 1901. évi május hó 21-én 32.055 sz. a. kelt rendeletében, az állami elemi népiskolák számára kiadott utasítás III. fejezetének 29.

§-a 7. pontjában elrendelte, hogy mindazon tankötelesek, fiúk és lányok, kik az elemi iskolát befejezték, vagy 12. életévüket betöltötték, kötelesek 3 éven át, 15 éves koruk betöltéséig az ismétlő iskolába járni, ha csak be nem igazolják, hogy a) iparos vagy kereskedő tanonciskolába, b) felső vagy polgári népiskolába, c) felsőbb leányiskolába, d) középiskolába, e) szakiskolába járnak.

A gazdasági ismétlő iskolai tankötelesek beírása a mindennapi tankötelesek beírását követő napokban és pedig szeptember hó 8-án 9-én és 10-én a délelőtti órákban fog az állami elemi iskola épületében eszközölni.

A rendes tanítás szeptember hó 13-án szombaton d. u. 1 órakor veszi kezdetét az állami elemi iskola épületében.

A gazdasági ismétlő iskolában a tanításra télen (november hó 1-től április hó 1-ig) legalább heti 5 óra, a szorgalmi idő többi szakában legalább heti két óra fordítatik. A tanítási idő egy része vasárnapra esik. A tanítás teljesen díjmentes.

Az ismétlő iskolai iskolázást az említett rendelet egész pontossággal és teljes szigorúsággal kívánja végrehajtani, ép ezért azon szülőket, gyámokat, vagy gazdákat, kik 13-15 éves koru tanköteleseiket be nem iratják és rendszeren nem iskoláztatják, az illetékes hatóság a mindennapi népiskolában alkalmazott törvények szerint fogja büntetni.

Zalaegerszeg, 1902. évi augusztus hó 14-én.

Az igazgatóság.

Meghívó.

Zalavármegyei községi és körjegyzők egylete által az alapszabályok 13. §-a alapján 1902. évi augusztus hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Sümegen, a városház közgyűlési termében tartandó évi rendes közgyűlésre s ezt megelőzőleg 1902. évi augusztus hó 26-án délután 5 órakor ugyanott tartandó választmányi ülésre.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki évi jelentés.
 2. Mult közgyűlésről felvett jegyzőkönyv bemutatása.
 3. 1901. évi egyleti számadás felülvizsgálása.
 4. 1901. évi költségvetés megállapítása.
 5. A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egyletének járó tagsági díjak utalványozása.
 6. »Törvényhatósági segéd- és kezelő tisztviselők, azok özvegyei és árvái öngyelző egylete, mint szövetkezet« végrehajtó bizottságának megkeresése belépés és részjegyek jegyzése iránt.
 7. Néhai Fránd Róbert volt tótszentmártoni jegyző özvegyének segélyezés iránti kérvénye.
 8. Vutskits Ignác volt ságodi jegyző segélyezés iránti kérvénye.
 9. Netán beérkező indítványok tárgyalása.
 10. Tisztújítás megejtése.
 11. A jegyzői nyugdíjválasztmányba három év tartamára 3 tag választása.
 12. Az országos jegyzői közgyűlés képviselőinek megválasztása.
 13. Jövő közgyűlés helyének meghatározása.
- Mely évi rendes közgyűlésre az egylet rendes, pártoló és tiszteletbeli tagjai meghívotnak azon kérelemmel, hogy ne tekintsek a közgyűlés helyének távolságát, se a közlekedés nehézségeit, hanem — ügyünk érdekében — mennél számottevőbben megjelenni sziveskedjenek; mert a tömörülésre jelen időszakban van legnagyobb szükségünk.

A választmányi tag urak felkéretnek, hogy figyelemmel az alapszabályok 17. §-ának a) pontjára, a fent meghatározott időben és helyen tartandó választmányi ülésen megjelenni s a járásuk területén tényleg alkalmazásban levő kartársak névjegyzékét, az alapszabályok 19. § a alapján vezetendő nyilvántartásba vétel végett a gyűlést megelőzőleg az egyleti főjegyzőhöz küldeni sziveskedjenek.

Kelt Légrádon, 1902. július hó 28.

Starzsinszky György
egyleti főjegyző

Kováts Gyula
egyleti elnök.

Tájékoztató. Akik éjjeli szállást szándékoznak igénybe venni, azok augusztus hó 21-ig Malomsoky János sümegi jegyző urat erről, valamint a társaságban való részvételről is (à 3 K) értesítsék.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A cs. és kir. hadügyminiszterium pályázatot hirdet a hadsereg számára szükséges különféle ruházati és felszerelési tárgyak (um. bunda-bélés egyéb prémezés, zsinorok és gombok, huszár-esákók, esákókra való rózsák, bőr- és gyapju-keztük stb.) szállítására.

Az ajánlatok f. évi október hó 15-éig nyújtandók be, még pedig a hadügyminiszteriumnál. A részletes hirdetmény, szerződési tervezet és ajánlati minta kamaránknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

Sopron, 1902. évi augusztus hó 11-ikén.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa mihez tartásul közhírré teszi, hogy a 4587/kig. 1899. sz. a. kelt jogerős építési pótszabályrendelet 3 §-a értelmében kivétel nélkül minden építkezéshez és így a külterki építkezésekhez is a városi tanács előzetes engedélye szükséges, azonban a külterki gazdasági építkezésekre vonatkozó kérvényeket nem szükséges tervrajzokkal felszerelni, hanem a rajzot a kérvényben foglalt s a helyszínre és az építés terjedelmére vonatkozó értehető leírással lehet pótolni.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1902. augusztus 9-én tartott üléséből.

Németh Elek
főjegyző.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hírek.

Ő Felsége a király születésnapja. Dicsőségesen uralkodó királyunk I. Ferencz József augusztus 18-án tölti be hetvenkettedik évét. Az ősz uralkodó, akit annyi csapás és bánat ért, aggkorának napjaiban is népei boldogításának szenteli minden erejét s ha visszatekint életének alkotásaira, béke szállhat a szívébe, mert békét szerzett s az engesztelődés útjait királyi ére-nyekkel, alkotmányos uralkodással, törvénytisztelettel és a magyar nép iránti szeretettel készítette, egyengette. Kérjük ezen a napon a Mindenhatót, hogy jó királyunknak adjon még sok esztendő, hogy még sokáig istápolja, védje, erősítse a magyar nemzetet nagy feladatai teljesítésében, a nemzeti állam szilárd alapjainak megvetésében. Éltesse az Isten a legal-kozmányosabb királyt!

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hajabács István balatonfüredi felsőnépiskolai tanítót a esáktornyai polgári iskolához helyezte át.

Előléptetések. A m. kir. pénzügyminiszter Balázs Miklós zalaegerszegi helyettes pénzügyigazgatót a VIII. fizetési osztály első fokozatába, Jódó Miklós és Rauschenberger János zalaegerszegi pénzügyigazgatókat a X. fizetési osztály első fokozatába, Hajgató József zalaegerszegi kir. adótitket a XI-ik fizetési, Stefán György nagykanizsai és Horváth Antal esáktornyai pósta és táviráda tiszteket a IX. fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

Tanári kinevezés és áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Marginean Sándor zalaegerszegi főgymnásiumi helyettes tanárt a zombori főgymnásiumhoz rendes tanárrá kinevezte, Sebők Samu zalaegerszegi főgymnásiumi rendes tanárt pedig a fogarasi állami főgymnásiumhoz áthelyezte.

Tanítói áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hajnal K. János mura-szentkereszti állami elemi iskolai tanítót a pod-breszti állami elemi népiskolához áthelyezte.

Esküvő. Schütz Frigyes Schütz Sándor és fia zalaegerszegi előkelő cég beltágya, a kereskedő ifjuság egyik vezére e hó 20-án tartja esküvőjét Kohn Erzsé kisasszonnyal, Kohn Gáspár orosz-tonyi földbirtokos leányával. Az esküvő és nász-lakoma Keszthelyen lesz.

heterlent az időben megméri és megjelzi a napo, amely előtt száz esztendővel Kossuth lett: különösen alkalmas arra, hogy a nagyszerűen plasztikus alakot a magyar lélekben hiven és maradóan, a legegyszerűbb, de leghatározottabb körvonalakkal adjuk vissza. Sem romantikára sem pártimádatra nincs szükség, az ellenséges indulatoktól, a gyűlöletteljes megítéléstől nem kell többé félni, az irodalom ma már képes lehet arra, hogy a nagyszerű fejet a történelemben határozottan és biztosan bele írja.

Ebben bizakodva határozta el a Magyar Hírlap, hogy megírta *Kossuth Lajos rövidre fogott jellemrajzát*, azt ami benne jelentős, mindenek fölött kiváló, elévülhetetlen. Tehát alakjának hű de monumentális belső rajzát akarjuk bírni, egy olyan irodalmi tanulmányt, mely kevés szóval, nem sok vonallal, biztosan, igazságosan és szépen mindent elmond. Egy ilyen abszolút beesű esszével, amelyet az évforduló napján adunk közre, akarjuk mi méltó módon megünnepelni a magyar uságrírásnak első hősét.

A dolgozatért pedig *egyenesen a magyar olvasóhoz, lapunk előfizetőihez* fordulunk, mert tudván tudjuk, hogy e tárgyban maga az irodalom nem tudósabb náluk és mert az a hitünk, hogy az olvasók ismeretlen nagy tömegében lenni kell ismeretlen friss erőknél, akik a feladatra úgy-úgyán rászülettek, azonfelül módjuk van arra az elmélyedésre, amelyet a felsőleges téma megkövetel.

A legjobb munkák megjutalmazására *ezer korona tiszteletdíjat* tűzünk ki, amelyet az irodalom és parlament hozzáértő tagjaiból alakuló bíráló bizottság okvetlenül kiad. — Kérjük a rátermett olvasó buzgóságát és lelkesedését és már a munka megkezdése előtt fogadják előfizetőink hálánkat és azt a reménységünket, hogy az ő körükből támad az, aki Kossuth Lajos tőkletes irodalmi arekéjét legelsőnek megalkotja!

A pályázat feltételei: 1. Kívánunk Kossuth Lajosról jellemrajzot, tehát nem életrajzi adatoknak összefűzését vagy egyoldalú költői rapsodiát, hanem olyan munkát, amely őt elete legfeltűnőbb és legjellemzetesebb fordulataiban ismerteti és méltatja. A jellemrajz fő feltétele a hűség és az egyszerűség.

2. *A dolgozat terjedelme száz nyomtatott sor-nál több ne legyen.*

3. Pályázhat a Magyar Hírlap minden előfizetője.

4. A legjobb munka díja: *Ötszáz korona*. Az ezután következő legjobb jutalma: *háromszáz korona*. A harmadik helyen kitüntetett dolgozat *kétszáz koronával* díjaztatik.

5. Ha ezeken kívül még érdemes munkákra talál a zsűri: azokat a szokásos tiszteletdíjban részesítjük. Valamennyi jutalmazott munka a „Magyar Hírlap” tulajdona és közlésüket szeptember 19-én kezdjük meg.

6. Kérjük, hogy a pályázatokat tisztán írják le és a szerző nevét és pontos lakcímét rejtő jellegű levél kíséretében küldjék be a Magyar Hírlaphoz legkésőbbben a jövő, szeptember hónap tizedikéig. A bíráló bizottság — melynek névsorát rövidesen közreadjuk — szeptember hónap tizenhatedikén dönt és döntését szeptember hónap 19-én adjuk hírül. A Magyar Hírlap.

Megtréfált végrehajtó. Nagy Ferenc uram megbotránkozva konstatálta, hogy a kukoricáját valaki alaposan megdézsmálta. Sokat töprengett a fölött, miként juthatna a tettes nyomára, míg végre elhatározta, hogy lesbe áll és megvárja a tolvajt. Elhatározását tett követte. Mintegy 2 órai várakozás után Nagy uram szivrepesve látja, hogy a szomszédék János fia a kukoricásba ballag. Nem sokat habozott Nagy uram, hanem utána vetette magát a legénynek és egy husánggal amugy magyarosan helybenhagyta, a kit úgy kellett hazaszállítani s otthon majdnem 5 hétig őrizte az ágyat. Nagy ellen följelentést tettek súlyos testi sértésért s a bíróság ő rajta verte el a port. Elkövetkezett a büntetés lefizetésének ideje, ámde Nagy uram nem azért kuruc ember, hogy olyan könnyen megadja magát. Elhatározta, hogy nem fizet. Igen ám, de jött a végrehajtó és ekzekválni akart. Ennek láttára Nagy előhozott egy öblös tálat, abban valami fekete por felét, egy toll vastagságu sodronyt megtüzesített s azzal fenyegetődzött, ha a végrehajtó abba nem hagyja az ingók összeírását, felrobbantja a házat. Nagyot nézett a végrehajtó erre a kijelentésre, földhöz vágta a tollat s rohant ki a lakásból el hazáig. Nagy uram jóízűt nevetett s dolga után nézett. Nem tartott azonban 8 napig, jött a végrehajtó ismét; de most már 2 esendő-

rel. Nagy uram megpróbálta a multkor hatásosnak bizonyult procedurát de a csendőrök elvették a már megtüzesített drótot és megszemlélték a puskaport a táiban. Ekkor kitűnt, hogy az bizony nem is puskapor, hanem — mák.

Kedélyes vasut. Közismeretű tény az, hogy a vicinálisok gyorsaságuk tekintetében sok kívánni valót hagynak fönn; hogy kinosabb valamit, mint az ezeken való utazás, alig leket képzelni; de az, a mi a minap egyik vidéki vonalon megtörtént, annyira ritka, hogy érdemes róla megemlékezni. Szép esendes méltósággal cammogott egy kaviesszállító vonat egyik vidékünkbeli városka alatt. A nap égetően sütött, a vonat személyzete izzadt a fulladásig. Hirtelen megáll a vonat, az alkalmazottak leugrálnak, egy pillanat alatt levetkeznek és a folyó hús habjai közt keresnek menedéket az örült meleg ellen. Mikor lehűtötték magukat, felehelődtek és tovább vonultak.

Időjárás. Össze fordult immár az idő. Hűvösek az esték, hidegek az éjszakák és bár melegen süt még a nap, de az ősz hangulatát belelepja a kedélyekbe a csipős szellő. Az időjárás a mult héten változó volt. Többször beborult; egy kis eső is esepergett, majd ismét elkergette a felhőket a szél. Tegnap d. u. óta újra nyári meleg van.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 75 drb szarvasmarhát s eladtak belőlük 62 darabot. Sertésekből felhajtásra került 130 drb, eladtak közülök 113 darabot.

Talált ruhaneműek. A telek-utea egyik háza végében lévő teleken, a kukoricában elrejtve egy bugyrot s abban különféle rozsz állapotban lévő ruhaneműeket találtak. Ezek a tárgyak a rendőrségen vannak, ahol a rájuk igényt tartók a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Asszonyok keze hányzor csábitja el belső harcainkat. Magyarország történetében van rá példa, hogy női kéz egy korszak szenvedéseit hegesztette be. Egy nő és egy gyermek a trónon, villongások, felkelések, csaták, gyűlölségek után és mégis lecsendesedik az ország. Pozsonyban és Bécsben ott áll a szobra. Bécsben szemben a várpalotával, a műtörténelmi nagy muzeum előtt, körülvéve gyönyörű lovas generálisokkal, ércparipákkal. És ott ülve, nézve a szobrot, el-gondoljuk: Felsőleges szép királyné, ha neked csak ezek a generálisaid lettek volna, a kiket itt ércbe öntve trónod körül felállítottak és sehol sem lettek volna magyarok, a kiket a te életedből szépen elszikkasztottak, aligha állna itt most a szobrod. És ott ül Pozsonyban fehér márvány ménen, két jó kuruc között, elnézve át a Dunán, végig a síkságon, ahol kék fityolba szegi a rónaságot a távol, elnéz abba az országba, melynek derék népe 60.000 harcost ontott az ő trónja védelmére. E szép királyasszony történetéről és a pragmatika sanctióról szól a Nagy Képes Világtörténet legújabb 167. füzeté.

Közgazdaság.

Baromfi kiállítás Pozsonyban.

A baromfitenyésztők országos egyesülete alkalmat akarván nyújtani a baromfitenyésztés egyes fontos kérdéseinek beható tárgyalására, a Pozsonyi II. Országos Mezőgazdasági Kiállítással kapcsolatos baromfitenyésztési kongresszust rendez Pozsonyban.

Amidőn a kongresszus ügyrendjének kivonatát tudomásra hozzuk, legyen szabad kifejezést adnunk abbéli reményünknek, hogy hazai baromfitenyésztési ügyünket oly közelről érdeklő hazafias mozgalmunkat a kongresszuson leendő megjelenésével sok tenyésztő fogja támogatni.

Az I. baromfitenyésztési kongresszus Pozsonyban f. évi szeptember hó 14. napján fog megtartatni.

A kongresszuson résztvehet minden a baromfitenyésztés iránt érdeklődő férfi vagy nő, a ki a rendezőbizottságnál jelentkezik és a tagsági díjat 3 koronát f. évi augusztus hó 20-ig a rendező Baromfitenyésztők Országos Egyesülete pénztárába befizeti.

A kongresszus rendezője: a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete. — Helye: Pozsony. — Irodája: a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének titkári hivatala.

A kongresszus célja. Alkalmat nyújtani a baromfitenyésztés egyes fontos kérdéseinek beható tárgyalására aképen, hogy a rendező-bizottság által felszólított szakférfiak e kérdésekről előadásokat tartanak, melyekhez azután a kongresszus tagjai hozzászólhatnak. A kongresszussal kapcsolatosan a kiállítás együttes megtekintése, gyakorlati bemutatások, kirándulások vannak tervbe véve.

A kongresszus tagjai: az előadók, a föld-

művelésügyi miniszternek, valamint a gazdasági és baromfitenyésztési egyesületeknek kiküldöttei és minden a baromfitenyésztés iránt érdeklődő férfi vagy nő, aki a rendező-bizottságnál idejében jelentkezik és a tagsági díjat, 3 koronát, legkésőbb f. évi augusztus 20-ig befizeti.

A befizetés ellenében a kongresszusi tag tagsági jegyet kap.

A tagok részt vehetnek bármely ülésen s ott tanácskozási és szavazati joggal bírnak, igényt tarthatnak a kongresszusi tagok részére kieszközölendő kedvezményekre; a pozsonyi kiállítást ingyen tekinthetik meg, a kongresszus kiadványait ingyen kapják s a kiállítás és kongresszusra való oda- és visszautazásnál kedvezményes vasuti jegyekben részesülnek.

A kongresszus programja: Szeptember 13. (szombat). A pozsonyi II. orsz. mezőgazdasági kiállítás együttes megtekintése; a baromfikiallítás keretében gyakorlati bemutatások. Este társasvacsora.

Szeptember 14. reggel 8 órakor a kongresszus megnyitása a rendező-bizottság elnöke által, a kongresszus elnökségének megalakulása.

Grassely Miklós földm. iskolai igazgató előadása a baromfi köztenyésztés irányításáról.

Vita az előző tárgyról.

Rácz Ödön isk. igazgató előadása a baromfitenyésztési ismeretek népszerű tanítása és terjesztéséről.

Vita az előző tárgyról.

Dr. Rácz István állatorvosi főiskolai tanár előadása baromfi egészségügyünk országos szervezéséről.

Vita az előző tárgyról.

Szilassy Zoltán »OMGE.«-titkár előadása a baromfitermékek értékesítésének előmozdítása, illetve szervezéséről.

Vita az előző tárgyról.

Polónyi Manó előadása baromfikivitelünk és kereskedelmünk előmozdításáról.

Vita az előző tárgyról.

Lovag Asbóth Béláné előadása a magyar gazdaasszonyok szerepéről a baromfitenyésztésben. A kongresszus berekesztése.

Lehet-e akárhol lóherét és lucernát termelni?

Ha a lóherének és lucernának gyökereit figyelmesen megvizsgáljuk, apró gombostűfej nagyságu gömböcskéket találunk azon, de változó mennyiségben. Minél több ilyen gömböcskét találunk a gyökérzetben, annál alkalmasabb az illető talaj a lucerna és lóhere termelésére, annál jobban fognak azok az illető talajon diszteni.

A pillangós virágú növényeknek, hogy jól fejlődhessenek, olyan talajra van szükségük, mely a lóherével és lucernával szimbózisban élő olyan bakteriummal van telítve, melyek nevezett növények gyökérzetén az említett gömböcskéket képezik s a levegőből a növény táplálkozásához okvetlenül szükséges nagy mennyiségű légenyt gyűjtik.

Ezek a bakteriumok azonban nem minden talajban találhatók fel egyforma mennyiségben; némelyikben csupán olyan csekély mennyiségben, hogy ennek következtében az illető talaj absolute nem alkalmas sem lóhere, sem lucerna termelésére, illetőleg azok meg sem teremnek rajta. Miután pedig egy a lóhere, mint a lucerna kitűnő takarmányt szolgáltatnak, ezeknek termelése jóformán nélkülözhetetlen minden gazdaságban, valóságos csapás számba megy, ha egyes gazdaságok nem képesek e növényeket termelni. Ez a körülmény ösztönzött egyeseket az iránybani kísérletekre, hogy termelhetővé tegyék az illető növényeket olyan talajokon is, melyek bakterium-szegény voltak miatt eddig nem voltak alkalmasak e növények termelésére, s nem is eredménytelenül.

Annyit tudunk már eddig is, hogy azon esetben, ha valamely olyan talajról, mely a lucernát bőven és jól termi, nagyobb mennyiségű földet viszünk át olyan talajra, a mely a lucernát nem termi, a nem termő talaj tulajdonsága meg fog változni, a jó földről származó talajról nagy mennyiségű bakteriumot plántáltunk át a rozsz talajba, ahol azok elszaporodván, elég gyorsan fokozzák annak lucernatermő képességét. — Miután azonban lucernát és lóherét rendszeren egész vidékek talaja nem terem, a nagyobb mennyiségű földnek távolabbi vidékről való szállítása rendszeren nagyon terhes és költséges, azért is ez eljárás nem tekinthető olyannak, a melyet bárhol is követni lehetne.

Újabban két francia tudós kísérletezett, s

Megmérgezett tyukok. Soltics Jakab buzási lakos kertjére nagyon rákaptak a szomszédok tyukjai. A gazda hiába hessegette a falánk állatokat, azok kikapartak, kiesipkedtek mindent. Soltics boszun törte a fejét, amelyet a múlt év nyara óta sikerrel meg is valósított. Gyufaoldatból mérget készített s azt egy tányérra kitette a kertbe. Tavaly el is pusztult már 50—60 tyuk. A szomszédok valami ismeretlen betegséget okozott és Soltics az idén még bátrabban mérgezte a szárnyasokat. Végre valaki gyanút fogott s feljelentést tett Soltics ellen, akinek kertjében a mérget meg is találták.

Meglopott rendőrség. Egyik szomszédos város rendőrségénél egy esavargót tartóztattak le, akit büntetésének kiállása után illetőségi helyére toloncoltattak. Mikor a rendőr a esavargót kísérte, a zalaszentiváni állomáson kihívták s közölték vele a kapitány sürgönyét, mely szerint a tolonc a rendőrök egyikének a cipőit ellopta. Ugyis volt. A tolvajt tovább kísérték ugyan, de odahaza megindították ellene a bünvádi eljárást.

Léggömbök kerestetnek. A belügyminiszter értesítette a helyi hatóságokat, hogy léggömbök kerestetnek, amelyek mindegyikére 20 márka jutalom van kitűzve. A német Aëronautische Observatorium, mely a Berlin melletti Reinickendorfban székelt, Európa minden részén ugynevezett simultan-léggömböket boesát fel a légrétegek tanulmányozására és megfigyelésére. E léggömbök meghatározatlan helyeken fognak lelesni s az Observatorium a közönségre bizza, hogy a léggömböket elfogja és rendeltetési helyére juttassa. Azok számára, kik ilyen léggömböket az observatorium fenti címére elküldenek husz márka jutalmat ad a tudományos intézet. Egy-egy ilyen léggömbön föl van jegyezve a feleresztés helye és ideje. Van benne óragép hengerrel, mely a légnomást mutatja meg különböző pillanatokban. Ebből arra a magasságra lehet következtetni, melyben a léggömb járt. Van a léggömbön thermometer is, mely a hőfokot konstataálja, más készülék a levegő sűrűségét, más megint a nedvességét. Mindezek a különböző légrétegek megfigyelésére szolgálnak. A gömböket a különböző helyeken egyazon pillanatban boesátják fel s így egy egész nagyobb területen mutatják meg a légrétegek állapotát.

Felhívás a sportegyesületekhez. Hazánkban a sport fejlődése rövid idő óta hatalmas lendületet vett. Folyton újabb meg újabb egyesületek keletkeznek s ma már annyira megsaporodtak, hogy égető szükségét érzi minden kifelé is működő egyesület egy általános, tájékoztató sportegyesületi címjegyzéknek. E hiányt pótlandó, elhatározta a Magyar Labdarugók Szövetsége, hogy a f. évi augusztus hó végén kiadandó football-könyvecskéjében közzéteszi az összes (labda-rugó-, torna-, uszó-, evezős-, kerékpár- vivó- stb.) sport egyesületek címjegyzékét. Fölkérem tehát az igen tisztelt titkári urakat, sziveskedjenek egyesületük teljes nevét, helyiségét, a tisztikart és levélcímét velem (Budapest, VIII., kerület Sándor-utca 38, II. emelet 23.) közölni, még pedig minél előbb, nehogy egyesületük a címjegyzékből kimaradjon.

A szőlők állása. A Balaton mellől írják, hogy a szőlőket sok helyen megtámadta a peronospora és ezenkívül sok kárt tesz a bogynak egy betegsége (valószínűleg antraknózis), mely ugy jelentkezik, hogy a bogyó megfeketedik s néhány nap alatt elpusztul. Itt-ott a lisztharmat is fel lépett, de terjedését megakadályozták. A vármegye többi részeiben különösen a peronospora kártételei jelentékenyek, mert, dacára annak, hogy a védekezést megyei szabályrendelet teszi kötelezővé, sokan a permetezést elmulasztották. A felelősség nemcsak a gazdákat, hanem a hegyközségek előljáróságait is terheli, mert kellő ellenőrzést nem gyakorolnak s a mulasztókat nem jelentik fel.

Beiratások. A zalaegerszegi iparos-tanone iskolában az 1902/1903. tanévi beiratások folyó évi szeptember hó 7-én délután 2—5 óráig tartanak az állami elemi központi iskola egyik földszinti tantermében. Felkéretnek az iparos-mesterek, hogy tanoneikat kivétel nélkül, tehát még azokat is, kik próbaidejüket nem töltötték is ki, a kitűzött napon haladéktalanul beirattassák, mert azok a munkaadók, akik tanköteleseiket legkésőbb szeptember hó 15-ig az iparos-tanone iskolában való felvételre önként be nem iratják, iskola mulasztással terhelhetnek fognak tekinteni. A rendes tanítás a második és harmadik osztály-

ban szeptember hó 10-én, az előkészítő és első osztályban szeptember hó 11-én este 6 órakor veszi kezdetét. Az igazgatóság.

Történelmi kiállítás Kolozsvárott. A Mátyás-szobor leleplezésével kapcsolatosan gazdag történelmi kiállítást rendez az országos történelmi ereklye muzeum Kolozsvárrt. A kiállítást szeptember közepén fogják megnyitni. Ugyanakkor tartja ünnepi közgyűlést az országos történelmi ereklye muzeum is. A kiállítás és ünnepségek előkészületeinek szép munkájában tért kívánnak nyitni az ország minden vidékén lakó hazafiaknak. Ebből a célból a muzeum által a millenium évében alakított vidéki köröket újból szervezik. A szervezés dolgában a helyhatóságok támogatását a muzeum igazgatósága az alapszabályok és működési kört tartalmazó könyv megküldése mellett ki is kérte azzal, hogy az elhunytak vagy eltávoztak helyébe új hazafias érzésű férfiak ajánltassanak az ünnepi közgyűlésen való felvételre. Zalaegerszegen a következő férfiak voltak az 1896 évben a muzeum ottani vidéki körének tagjai: B. Svastits Benő főispán, Borbély György tiszteletbeli tagok, Botfy Lajos bizottsági tag, Udvardy Ignác sajtó bizottsági tag. A sajtó-bizottságba korábban beválasztott vagy jelen alkalommal beajánlott férfiak működésüket azonnal megkezdik. A közönséget az előkészületekről a helyi sajtóban tájékoztatják. Ennek teljesítése végett a bizottság címűkre minden mozzanatról értesítést küld.

A Mátyás szobor gyűjtő bizottság kérése. A Mátyás szobor alapra gyűjtő bizottság azzal a kéréssel fordul azokhoz, a kiknek kezeihez a múlt hónapok folyamán érkezett gyűjtő ív, hogy a begyűlt pénzt, a gyűjtő ívvel együtt beszállítatni sziveskedjenek. A szobor bizottság és Kolozsvár városa tájékozódni óhajt a felől, hogy a begyűlt összeg a szükségletet mennyiben fedezi.

Honvédek Pantheonja. Öreg honvédek arcképeiben leggazdagabb tárháza az országos történelmi ereklye muzeum kolozsvári gyűjteményének van. Miután minden arcképpel, levéltárilag külön, betűsorban elhelyezve, a honvédek életrajzi adatai is őriztetnek, ez a gyűjtemény a honvédek Pantheonát képezi. Ezt a Pantheonat teljessé kívánja tenni most az ereklye muzeum. E célból lapunk utján kérést intéz a fényképészekhez, hogy az igazolt öreg honvédekről, vagy a nagy idők más még élő jeles férfairól díjtalanul készítsenek kabinet mellképet. E képekből Mátyás király lovas szobra leleplezési ünnepén egy nagy szabású kiállítást fognak rendezni. Az arcképekhez szükséges életrajzi adatok feljegyzésére kérdő pontokkal ellátott íveket küld kívánatra bárkinek a muzeum. Beküldhetők családok által elhunyt jeles képei is, valamint a nagy időkben tevékeny szerepet játszott honleányok képei és életrajzi adatai.

Nyári multság. A zalaegerszegi ipartestület részben az elagott s munkaképtelenné vált iparosok alapjának gyarapítására, részben saját céljaira 1902. évi augusztus hó 20-án a Baross-ligetben nyári táncmultságot rendez. Belépti-díj: személyenként 1 korona 20 fillér. Ünnepléses kivonulás délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a multság augusztus hó 24-én fog megtartani.

Csemegeszőlő értékesítése. Termelőink közül mind többen ültetnek csemegeszőlőt, az abból várt nagyobb jövedelmet azonban gyakran nem érik el. Abból a célból, hogy a csemegeszőlőt venni szándékozók megismerhessék azokat a forrásokat, ahonnan csemegeszőlőt a termelőktől közvetlenül beszerezhetnek, a földművelésügyi miniszter felhívja a hazai termelőket, hogy várható eladó csemegeszőlő-készleteikre vonatkozó adatokat bélyegmentes bejelentő íven jelentsék be, hogy azokat vidékenként csoportosítva kimutatásba összefoglalva, közzétehesse. A bejelentő-ív a közönség kényelme szempontjából az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnél (Budapest, Közelekek), az összes vármegyei gazdasági egyesületeknél, valamennyi pince- és szőlészeti egyesületnél, az összes vincellériskolák igazgatóságainál, a szőlészeti és borászati felügyelőknél s a földművelésügyi miniszterium szőlészeti osztályában kaphatók s egyszerű levelezőlapon foglalt megkeresésre bárkinek megküldetnek. A bejelentések a földművelésügyi miniszterium VIII. 1. osztályához címzendők s beküldendők. Félreértések elkerülése végett megjegyezzük, hogy a jelen felhívás értelmében jelentkező termelő szőlőkészleteinek eladása tekintetében semminemű

irányban sincs lekötve, hanem azt szabadon, belátása szerint legjobb módon értékesítheti, viszont a bejelentés megtételéből a bejelentő semmi igényt nem formálhat, sem következtetést nem vonhat arra, hogy csemegeszőlő termésének eladását a földművelésügyi miniszterium magára vállalja vagy közvetítse.

Öngyilkos körjegyző. Molnár János örvényesi körjegyző e hó 14-én reggel szíven lötte magát s azonnal meghalt. Molnárt ugyanezen napra a vármegye főszámvevője felülvizsgálatra Balatonfüredre idézte. Hogy ez az idézés az öngyilkossággal összefüggésben van e ma még nem lehet tudni.

A tapolcai m. kir. vincellér iskola igazgatósága 1903 évi január hó 1-től kezdődő egyéves tanfolyamra pályázatot hirdet. Felvételi kellekek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltéséről szóló keresztlevél (vagy katonakönyv.) 2. Magyarul írni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép erős, a munkára alkalmas testalkatról tanuskodó orvosi bizonyítvány. 4. Fedhetlen előéletéről közlési erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülői vagy gyámi beleegyezés illetve nyilatkozat, hogy a tanulót évközben pályájától el nem idegenítik és az iskolából ki nem veszik. A tanulók lehetnek saját költségűek vagy ingyenesek állam költségén. Kik ingyenes helyre folyamodnak, tartoznak kérvényükhöz szegénységi bizonyítványt is csatolni. A saját költségű tanulók 240 koronát tartoznak fizetni évenként és pedig 120 korona félévi előleges részletekben. Azon folyamodók, akik kertészettel, szőlőműveléssel már foglalkoztak, a felvételnél előnyben részesülnek. A Nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz címzett és 1 koronás bélyeggel ellátott kérvények a fenti okmányokkal felszerelve legkésőbb november hó 1-ig a tapolcai vincellér iskolai igazgatóságának küldendők. Tapolca 1902. augusztus 6-án. Az igazgatóság.

Meghívó. Folyó hó 20-án Nagykanizsán a Szarvas Szállodában d. u. 2 órakor megtartandó értekezletre van szerencsénk a nem okleveles gazdatisztek tisztelettel meghívni. A központi végrehajtó bizottság.

A kecskeméti ev. ref. jogakadémia a beiratások szeptember hó 1—8-ig tartanak; 8—15-ig folyamodás utján a tanári kar, október 15-ig nyomós okból a jogakadémia igazgató-tanácsa adhat az utólagos felvételre engedélyt. Beiktatási díj 20-, félévi tandíj 30 korona. Az alapvizsgálatok szeptember 1—15-ig tartanak. Alapvizsgálati díj 24 korona. Táptintézet díj havonként 15 korona.

Jubileumi zarándokutazás Lourdesba. Október 5-iki Rózsafüzér ünnepére országos zarándoklat indul Szűz Mária kegyhelyére, Lourdesba. Indulás szeptember 28-án, visszaérkezés okt. 15-én Utirány: Budapest—Fiume (vasuton). Velence—Milano (1 napi tartózkodás) Genova—Nizza (1 napi tartózkodás) Marseille—Lourdes, hol 4 napot töltenek a zarándokok. Vissza ugyanezen az uton. Felvilágosítással, programmal, szívesen szolgálnak a lelki vezetők: főt. Kada Mihály plebános Szentendre, Pestmegye és főt. Kompanek József esp. plebános Nagysztrice, Trencsénmegye, ahol szeptember 10-ig fogadtatnak el jelentések.

A mura-balparti országos vásár állandó áthelyezése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez beadott kérvény véleményezés végett megküldetván a soproni kereskedelmi- és iparkamarához a kamara legutóbbi közgyűlésén hozott határozattal pártolólág terjeszti fel azt a kérelmet, hogy az alsólendvai hitbizományi urodalom területén eddig évente május hó 1-én tartatni szokott ugynevezett mura-balparti országos vásár ezentul állandóan június 1-én tartassék meg; mert ezzel vége vettetik az örökös surlódásokra okot szolgáltató azon állapotnak, hogy egy és ugyanazon a napon a Mura jobbpartján Muraszterdahely községe, vele szemközt pedig a Mura balpartján a herceg Esterházy-féle hitbizomány tart országos vásárt.

Pályázat. A „Magyar Hirlap“ méltó módon akarja megünnepelni Kossuth Lajosnak százados születési évfordulóját, a mely a jövő hónap 19-én következik reánk. Ugy érezzük, hogy a nemzeti újságírásnak mindenkinél több kötelessége van leghatalmasabb uttörőjével, legtökéletesebb mintájával szemben és pietásunknak teljes ményében állandóan kell lobognia emléke körül, minden alkalom és jelentős évforduló nélkül is. Mégis, a jövő hónap, amely őt a még ma is megmér-

Házasság. Pirity Lajos ipolysági pénzügyigazgatósági irodatiszt e hó 12-én vezette oltárhoz özv. Vörös Károlyné urnó leányát, Vörös Gizella kisasszonyt.

Ovoda záróünnepély. A zalaegerszegi községi ovodákban f. hó 14-én volt a záróünnepély, amelyen jelen volt dr. Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő, Hajik István ovoda felügyelő bizottsági elnök, a felügyelő bizottság tagjai és szép számu érdeklődő közönség. A vizsgálat d. e. 8 órakor kezdődött a Körmeny utcai ovodában. A vizsgálatot megelőzőleg Hajik István elnök üdvözölte a megjelent kir. tanfelügyelőt s ajánlotta szives figyelmébe továbbra is városunk ovoda ügyét. Ezután kezdődött a vizsgálat, amelylyel Árvay Emilia óvónő a jelen voltak általános tetszését nyerte ki, aminek a kir. tanfelügyelő záró beszédében kifejezést is adott. Délelőtt 9¹/₂-órákor kezdődött a belső ovodában a vizsgálat, amelyen a kis gyermekek bátor szavallatukkal kitűntek; a vizsgálat befejeztével kir. tanfelügyelő elismerését fejezte ki Szigethy Elvira óvónőnek az elért eredményért. Augusztus második felében szünidejük lesz az ovodás gyermekeknek, mert ez alatt az idő alatt fogják az ovodákban a nyári nagy tisztogatást végezni.

Keszthely város képviselőtestülete Nagy István városbíró elnöklete alatt rendes közgyűlésén tárgyalta a város 1903-ik évi költségvetését és azt az előjáróság javaslatához képest megállapította. — A városi szülészneő fizetését évi 200 koronában állapították meg. — A városház kibővítése tárgyában felolvasták Laskay Emil vállalkozó levelét — mely szerint — mivel ő a költségvetésben említett téglafal helyett kőfalat gondolt — az építést el nem vállalja; a képviselőtestület ezt tudomásul véve, újabb árlejtés hirdetését elhatározta, Laskay óvadéka tárgyában azonban utóbb fog határozni. — Dr. Schvarecz Zsigmond képviselő lelkes felszólalására a képviselőtestület elhatározta, hogy Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját a város méltóan megünnepli s az ünnepély módozatainak megállapítása végett egy bizottságot választottak. — A nem régeből nyitott Sajka-utca kiegyenesítése tárgyában beérkezett kérvényre a képviselőtestület elhatározta, hogy ragaszkodik előbbi határozatához és megbizta a városi ügyészt, hogy határozatát per útján érvényesítse.

Borkóstoló Balatonfüreden. A „Balatonfüred és Vidéke társadalmi érdekeit szolgáló egyesület“ (elnöke: Segesdy Miklós balatonfüredi református lelkész) f. hó 10-én vasárnap borkóstolót rendezett Balatonfüreden. Az egyesület, mely céljába Balatonfüred és Vidékének anyagi érdekei előmozdítását is felvette, ezen célnak vélt szolgálni a borkóstoló rendezése által. Sajnos hogy sem a borkerkeskedők, sem a fogyasztó közönség nem tanusított olyan érdeklődést a derék egyesület ezen akciójára iránt, mint a minőt az megérdemelt volna. A Kisfaludy vendéglő nyitott verendáján mintegy 90 bortermelő több mint 110 féle saját termésű bort állított ki. Segesdy Kálmán elnök d. e. 10 órakor hazafias beszédben megnyitottnak jelentvén ki a borkóstolót, üdvözölte a megjelenteket és első sorban Hertelendy Ferencet, a tapolcai kerület orsz. képviselőjét, mint a bortermelők érdekeinek lelkes barcosát. — A borkóstoló Horváth Mihály balatonfüredi termelő gyógyhatásu törkölyének megizlése előzte meg. — A jobbnál jobb borok közt legjobban izlettek Kiss testvérek akali aszaborai, Sárffy János kisdörgiesei birtokos 1901. évi termésű bora, mely nektárnak is beillik és Horváth Mihály zöld szilváni ugyancsak utolsó évi bora. — Az érdeklődők legtekintélyesebb részét maguk a termelők képezték, kik kölcsönösen kóstolgatták, egymás termését. A bor alacsony ára igazán nem állt irányban annak kitűnő minőségével; 48 koronáért már kitűnő bort lehetett beszerezni. — A rendező egyesület, melynek élető szelleme Magold Gusztáv, nyomtatott jegyzékkel szolgált a kitett borokról, mely jegyzék feltüntette a termelő nevét, lakhelyét, a borok megnevezését, a termelés évét, az eladó készletet és a termelt mennyiséget. — A leg-
régibb termésű bor Kiss testvérek 1868 ki fehér akali bora volt, melyből az eladó készlet 12 hecto. Legnagyobb rész utolsó évi termésű, melynek megvan az az előnye, hogy minőség tekintetében a megelőző 10—15 év termését jóval fölülmulja.

Ajándék lepkegyűjtemény. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a keszthelyi Balaton muzeum-

nak 875 darabból álló lepkegyűjteményt ajándékozott.

Eljegyzés. Dukasz Mór, az általános tudostító hirdetési vállalat könyvelője Budapesten jegyet váltott Maylaender Jakab volt zalaegerszegi lakos leányával, Jankával.

Kereskedelmi alkalmazottak kongressusa. A Nagykanizsán Szent István napján tartandó kongressus napirendjét a múlt héten végleg megállapították. Az ismerkedési estély 19-én lesz a Polgári Egylet helyiségeiben. A kongressus a városháza dísztermében ül össze. Megnyitja a nagykanizsai alkalmazottak egyesületének elnöke. A tanácskozás délután egy óráig folyik, majd ismét három órakor kezdődik. Egy felszólalás tíz perenél tovább nem tarthat, kivéve az előadókat, akik fél órát vehetnek igénybe. A tárgysorozatba felvették: a nyugdíjügy, a teljes vasárnapi munkaszünet, az állásközvetítés, a tanoncügy reformja, a kereskedelmi alkalmazottak adóügye, a záróra s a kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyait szabályozó törvény tárgyában benyújtott határozati javaslatok. — A kongressus tagjai délután 6 órakor részt vesznek a népnepélyen s este társasvacsorára gyűlnek össze a kaszinóban.

Zászlószentelési ünnepély. Az alsódomborui önkéntes tűzoltó egyesület f. hó 20-án nagy fényvel tartja zászlószentelési ünnepélyét.

Hazafias adomány. A zalamegyei nemesi pénztár választmánya gróf Zrinyi Miklós a költő és hadvezér emlékére Csáktornyan felállítandó emlékoszlopra kétszáz koronát szavazott meg, melylyel a jelzett hazafias célra ez ideig 4.333 K 45 f folyt be közadakozás útján.

Arató ünnepély. Darányi miniszter buzdításának ime megyénkben is volt fogantatja; e hó 10-én ugyanis dr. Friedmann Bernát reszneki földbirtokos igen sikerült arató ünnepélyt rendezett, mely valóságos járási ünnepélylyé nőtte ki magát, mert az aratók nemcsak Resznek, hanem Jakabfa, Kebele és a többi környékbeli községekből kerültek ki. — Rendeztek lövészversenyt, kengyel és szákfutást, sorsjátékot és táncversenyt s a nyertesek közt kizárólag magyar gyártmányú díjakat osztottak ki. — Részt vett az ünnepélyen dr. Berger Ignác Szentgyörgyvölgyi plebános, Resznek község képviselő testülete és jóformán az egész község. A táncot maga a földbirtokos nyitotta meg a legszorgalmasabb arató leánynyal; az ünnepségben végig részt vett egész családja is. — Példaszerű az ünnepély és üdvös volna, ha nemcsak megyénk birtokosai, hanem országszerte felelevenítenék a régi magyar szokást, melylyel a munkaadó és munkásai közti viszony bensősége csak nyerne, ami mindkét osztálynak és így az országnak is érdekében van.

Jótekonycélú táncestély. A nagykanizsai róm. kath. felső templom építő-bizottsága a templom építési alap javára Szent István napján az ottani egyesületek szives közreműködésével a Polgári Egylet nagytermében zártkörű, jótekonycélú, műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendez.

A tihanyi viszhang. Sági János a »Keszthelyi Hírlap« buzgó munkatársa, aki a Balaton kultuszért lelkesen harcol, legújabbán a tihanyi viszhanggal foglalkozik s hozzánk is beküldött cikkében a következő igazságokat mondja:

A tihanyi viszhang nemcsak a Balatonmentének, de az egész országnak általánosan ismert nevezetessége.

A viszhang ereje, szinte megbocsáthatlan könnyelműségek miatt, az utóbbi időben hanyatlott. A viszhang 15 szótagot tisztán, érthetően visszaadott, s ennek meghallgatása végett messze földről keresték föl Tihanyt mindazok, akiknek érdeklődését már az elemi iskolák olvasókönyvei, költőink művei, írónk sorai és az utleírások szavai méltán fölköltötték.

Ezelőtt két évvel a lapok tele voltak azzal a hírrel, hogy a viszhang megszűnt. Ebből a hírből szerencsére csak annyi felel meg a valóságnak, hogy a viszhang némileg megromlott. A hang irányától jobbra emeletes villát építettek. Ha kiáltunk, hangunk először a villába ütődik, a villa viszhangja bele kotnyeleskedik a templomfal viszhangjába.

Ha azonban még több villát s egyéb épületet emelnek a közelben, akkor a viszhang teljesen megszűnhetik.

A viszhang teljes meghalását megvárunk nem szabad. Az a viszhang ma már az irodalomé, a Balatoné, a hazáé, édes mindnyájunké.

Arról a visszhangról nagynevű jeleseink irtak: Csokonai Vitéz Mihály, Vörösmarty Mihály és még számos ragyogó tollu író. Ha a hagyományos magyar nemtörődomség a visszhangot megsemmisíteni engedi, akkor a Balaton poezisén kegyetlenül esorbát ütnek.

Tihany község előjárósága gondoskodik tehát arról, hogy a viszhangot eredeti állapotába visszahelyezzék s hogy tovább semmi esetre se romoljék.

A kérdéses villa eladó. Intézzenek kérést az államhoz, a három parti megyéhez, a balatoni fürdőhelyekhez, a Szent-Benedek-rendhez és minden érdekelthez, hogy a 20.000 K értékű villa lerombolási költségeit adják össze, indítsanak a költségekre gyűjtést, tegyenek ki Tihanyba perselyt. Minden turista szivesen áldoz néhány fillért.

Mindenek előtt pedig hozzanak megyei szabályrendeletet, mely megtilt minden olyan építkezést, faültetést és egyéb cselekedetet, mely a világhírű visszhangot veszélyeztetné.

Mikor a velencei campanile ledőlt, a magyar sajtó liter számára sirta a könnyeket; de mikor a tihanyi visszhang pusztul, mikor hajdani dicsőségünk és balsorsunk tanúi, a Balaton vidékének büszke ékességei, Szigliget, Csobáncz, Tátika, Rezi várai évről évre bomlanak, akkor a magyar közélet unottan vállalt von.

Rajongunk a német lovagvárakért, a reklám hangja révén ismert külföldi nevezetességeikért, de a magunkéit megbeesülni nem tudjuk.

Pénzügyigazgatósági gyakornok kinevezése. Balogh István zalaegerszegi pénzügyigazgatósági számvevőségi díjnokot ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká nevezték ki a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

Allatdíjazás Csáktornyan. A csáktornyai járási mezőgazdasági bizottság elhatározta, hogy f. évi szeptember hó 28-án Csáktornyan a vásártéren tartja meg az állatdíjazást. Jutalomban részesülnek: borjas tehének, üszök 1—3 évig, választott üszőborjuk, malacos göbék, kocák 1—2 évig, választott malacok.

Kérelem vásárengedélyezés tárgyában. Mura-csány község a kereskedelemügyi minisztertől vásár engedélyezését kérte. Tekintve, hogy a folyamodó községtől számított 30 km. körterületen belül 25 magyar és horvátországi vásárjogosult városok- és községekben már ez idő szerint évenként 92 országos és hetenkint 12 hetivásár tartatik és így ezen vidék közförgalmi és kereskedelmi igényeiről kellőképpen gondoskodva van; a soproni kereskedelmi és iparkamara véleményes jelentéstételre a miniszteriumtól felszólítottván, legutóbbi közgyűléséből a kérelem teljesítését nem javasolja.

Elcsipett leánykereskedő. Ujabbán erőlyesen utána néznek a leánykereskedésnek, amely évtizedeken keresztül szégyenfoltja volt Magyarországnak. Nagykanizsáról írják, hogy a rendőrségnek szemmet szurt egy átutazó férfi, aki négy fiatal leányt kísért a vonaton. Igazolásra szólították fel s kitűnt, hogy a kísértő csak megbizottja két hirdeti lélekkufárnak, akik Délamerikába szállítják a szerencsétlen hungarákat. Grünbaum Miksa és Grosz Emanuel ugyszólván állandóan uton vannak Buenos—Ayres és Magyarország között s folyton toborozzák az eleven árut, amelynek Amerika egyes helyein nagy az értéke. Csodálatos, hogy az ember még mindig adásvétel tárgya s épen erre a nyomorult magyar népre leskelődik a rabszolgakereskedők aljas serege. A Nagykanizsán leleplezett két jómadarat körözik. Hol vannak azok eddig?

Megölte a gyermekét. Bende Lóri sármelléki szolgáló leány bűnös szerelmének gyümölcsét, a szégyentől való félelmében, a Zala partján elásta. Ismerőseinek feltűnt a leány állapota s feljelentették. A nyomozás alatt megtalálták a parányi hullát. A leány azt vallja, hogy gyermeke halva született. Az orvosok véleménye eltérő.

Vásáráthelyezések. Karmacs és Tapolca községeknél vásáruk áthelyezése tárgyában a kereskedelemügyi miniszteriumhoz intézett kérvényét a miniszter a soproni kereskedelmi iparkamarához véleményes jelentéstétel végett leküldvén, a kamara közgyűlésében, tekintettel a kérvényben felhozott és figyelembe vehető indokokra, mindkét község kérvényét pártolólágg terjeszti fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

azon eredményre jutott, hogy a legjobb talajt meszesítés és kálfoszfáttal való trágyázás által lucerna termelésre alkalmassá lehet tenni. Szerintük ugyanis nincs olyan talaj, melyben lényegesen több bakteriumok ne volnának kisebb mennyiségben, csak a viszonyok nem kedveznek nekik az elszaporodásra. — A meszesítés és kálfoszfát alkalmazásával bármely talajban is termelhetővé válik a lucerna, s ha azonnal nem érjük is el a legjobb termést, a talaj bakteriumai évről-évre szaporodnak, s ennek megfelelőleg a termés is nagyobbodik.

Íme tehát egy nagyon egyszerű s nem is költséges mód a talajok lucerna és lóhere termő képességének fokozására.

Hogyan fokozhatjuk gazdaságunk jövedelmezőségét. Az az általános közgazdasági depressio, a mely Európán végighúzódva, bennünket talán legérzékenyebben érintett, tette serkentette gazdaközönségünk egy jelentékeny részét is, s ma gazdáink nagy része ceruzával dolgozik a kezében, tehát számít is, kísérletez, ilyen módon igyekszik reá akadni arra a termelési ágra, mely az ő viszonyai között a legjövendőbb.

Nagy haladás ezen a téren kétségen kívül, de még távolról sem olyan, hogy tovább haladni ne lehetne. A nyugati államok természetlagai azt mutatják, hogy mi magyarok még igen messze vagyunk a lehető legnagyobb természetlagoktól.

Gazdaságunk jövedelmezőségének fokozása céljából három körülményt kell folytonosan szem előtt tartanunk u. m. a talaj megmunkálását, a talaj trágyázottságát s a vetőmag minőségét.

A talaj megmunkálását oda kell irányítani, hogy a termőréteget minél mélyebbre tegyék, a talajnak minél jobb beéredését lehetségessé tegyék s minél jobban megszabadítsuk azt a gyomtól. E hármas cél elérésére okvetlenül szükséges a tarlót aratás után azonnal lebuktatnunk, hogy a gyom magvak a talajba kerülve még ugyanazon évben kikeljenek, hogy a talaj következő felszántása alkalmával megsemmisüljenek. Az őszi szántás különösen a tavasziak alá legyen okvetlenül mély, sőt nagyon célszerű, ha répa alá altalaj porhanyítót is használunk, így azután rendre minden tábla talaja mélyen lesz meglatva, hogy az eső és hó jobban behatolhasson, maga a talaj ennek következtében jobban beéredjen, s termőképessége fokozódjék. Ez eljárást rendszeresen és állandóan kell alkalmaznunk, mert hatása máról-holnapra nem lesz nagyon szembeötlő, fokozatosan is lassan bár, de folytonosan emelni fogja termés átlagainkat, sőt a termést függetlenül az időjárás mostohaságától, illetőleg különösen a szárazságtól.

Nagy hibát követünk el ezután országszerte az által, hogy földjeinket nem trágyázzuk kellőleg, s ennek következtében annak termőképességét nem fokozzuk, de esőkkentjük. A növények jelentékeny mennyiségű tápláló anyagot vonnak el a talajból, s a legtöbb gazdaság nem termel annyi istálló-trágyát, hogy az elvont tápláló anyagokat vissza adhassa, a műtrágyafélékhez pedig fél hozzányulni. Pedig azzal tisztában kellene lennünk, hogy különösen váltógazdaságokban nagy termésre csak akkor számíthatunk, ha a talajban bőven van tápláló anyag, s különösen ha foszforban és mészben nem szenved az hiányt. Elegendő trágyát pedig csak az a gazdaság termel, a mely szántóföldjének legfeljebb csak 40%-án termel gabona-féléket, a többin pedig saját állatai által feltakarmandó takarmány és kapás növényt. Kérdem azonban, hány ilyen gazdaság van az országban. Bizonyára nagyon kevés. Maga iránti kötelessége volna tehát minden gazdaságnak, a mely sok gabonát termel, mesterséges trágyák, különösen pedig dus foszfortartalmú szuperfoszfát alkalmazása által pótolni a talaj tápanyag hiányát, mert csak ilyen módon lesz képes természetlagát javítani, a mi nélkül pedig a mai nehéz gazdasági viszonyok között felette bajos megélni.

Nagy hibát követünk el harmadszor azzal, hogy nem fektetünk elegendő gondot jó minőségű vetőmagra. Vetjük azt, a melyet termelni már megszoktunk, sokszor a nélkül, hogy az elvetendő magot kellőleg megválogatnánk s nem gondoljuk meg, hogy akadáhat olyan magfélések is, a mely a mi talaji és égajji viszonyunk mellett ugyanazon miveltési móddal esetleg 4—5 q szemmel is többet teremhet. Hogy melyik volna az a mag, azt természetesen magának a gazdának kellene megállapítani kiesinybeni kísérletezés által. Ezen kísérleteknél azután ne elé-

gedjünk meg a termés mennyiségének megállításával, hanem annak minőségét is érdeme szerint méltassuk, mert nem elég csak mennyiséget produkálni, hisz a minőséget ma szinte jobban megfizetik mint a mennyiséget s igazán szép haszonnal ma csak az a gazda tud dolgozni, a ki érti a módját minőségileg is jobb árut termelni, mint többi gazda társai.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

		Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint	6.—	6.40
rozs	»	5.—	5.40
árpa	»	5.—	5.20
zab	»	—	—
lóher	»	—	—
tengeri	»	—	—
bükköny	»	—	—
hajdina	»	—	—
fehérbab	»	—	—
tarkabab	»	—	—
burgonya	»	—	2.50

Henneberg-selyem — csak akkor valódi, ha közvetlenül tőlem rendelik — bluzokra és ruhákra fekete, fehér és színes 60 krajcártól 14 frt 65 krajcárig méterenként. Mindenkinek bérmentve és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. — Schveizba küldött levelekre kétszeres bélyeg ragasztandó. G. Henneberg es. és kir. udvari szállító selyemgyára Zürichben.

Nyílt-tér.*

Ferenc József

keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtszer.

Évenkénti előállítás 39 millió szelencze.



Teljes táplálék csecsemők és gyomorbetegségek számára legjobb havasi tejet tartalmaz. Napokinti tejfogyasztás 184000 liter.

A bőr ápolásához.

A napoként előforduló hamisítások miatt szükséges a védőjegy valódiságára ügyelni; a Berger-féle orvosi és higiéniai szappanokra nyomott védőjegyek meg kell lenni minden papíron, melybe takarva vannak, továbbá a használati utasításon. Óvakodjunk az utánzatoktól, mert esupán a valódi, 30 év óta forgalomban levő Berger-féle szappanoknak, melyeknek G. Hell & Cie a készítőjük, van meg az igazi hatásuk. Minden Berger-féle szappanon rajta van az itt látható védőjegy. Kapható minden gyógyszerárban.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly. Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

* E rovatban közlötékért felelősséget nem vállal a szerk.

Képviselők,
kik gázberendezések szerelésében jártasak,
kerestetnek

ACETYLÉN
világítási vállalathoz.

Ajánlatok referenciák megjelölésével

KLINGER RICH.

Gumpoldskircheneri gép- és fémáru-gyár
magyarországi telepe

Budapest, VII., Hernád-utca 43. szám.
„ACETYLÉN-UDVAR” címzendők.

Alkalmazás nyerhető.

A bánokszentgyörgyi körjegyzőségénél a végrehajtási teendőben jártas egyén azonnal alkalmazást nyer.

Felvilágosítás az ottani jegyzőségénél kapható.

ad. 4963 szám tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fischer testvérek végrehajthatónak Nyitrai János végrehajtást szenvedő ellen 317 korona 29 fillér tőkekövetelés és járulékok iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, zalaegerszegi 2449 sztkvben + 1474/a/2 hszám alatt Nyitrai János és neje Mónok Rozália tulajdonánál felvett házra 2868 korona kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi szeptember hó 5-ik napjának d. e 10 órájkor Zalaegerszegen a tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 286 K 68 f, készpénzben vagy az 1881 LX t-e. 486 sz. alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1902. évi május 27-én.

Rutich, kir. tszki bír.

Malomkö eladás.

Hat pár (sukurói) francia laferté minőséggel teljesen egyező, 36-38-42"

malomkö

jótállás mellett alulirt cégnél eladó.

Bernstein és Káldor cég
Székesfehérvárott.

ad. 2449/kig. 1902.

Hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a képviselőtestület 2449/902. sz. határozata alapján az

erdőslak építésére

folyó hó 19-ik napján délután 5 óráig a városi iktató hivatalba zárt írásbeli ajánlatok adhatók be. Az erre vonatkozó részletes feltételek a főjegyző irodájában tekinthetők meg.

Zalaegerszeg, 1902. augusztus 9.

Várhidy, polgármester.

A

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszer.

== Kapható mindenütt. ==

Pályázati hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa a v. tulajdonát képező „fehérképi“ vendéglő tatarozási munkálatainak teljesítésére zárt írásbeli ajánlatok útján

nyilvános árlejtést

hirdet. Ezen munkálatok teljesítésére az építőmesterek, engedélyvel bíró kőművesmesterek s miután javítási munkálatról van szó: az igazolvánnyal ellátott kisebb kőművesek is pályázhatnak. A feltételek a v. főjegyző irodájában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatokat 20 K bánatpénz melléklésével 1902. augusztus 21-én d. u. 5 óráig annál is inkább be kell nyújtani, meőt a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Kikiáltási ár: 433 K.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1902. augusztus 13-án tartott üléséből.

Németh Elek,
főjegyző.Várhidy Lajos,
polgármester.**ALFA SEPARATOR**

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Tejgazdasági Gépgyár

BUDAPEST,

V., Báthory-utca 4.



GYÁRTELEP:

Petneházy-utca 8-10.

Szállít: mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket.**Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése.**

Tejgazdasági telepek ujjaszervezése.



Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben.



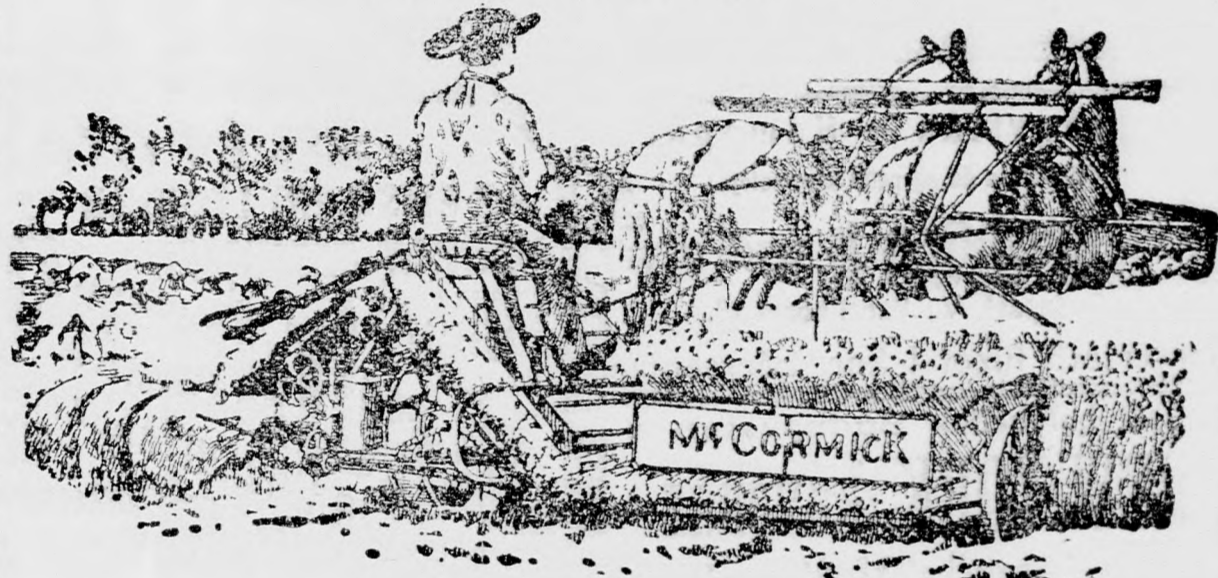
Alfa Separatoraink eddig több mint 550 első díjjal lettek kitüntetve.

Évi gyártás körülbelül 47.000 darab.

**Mc Cormick Harvesting Machine-Company.**

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.



PARIS 1900-ban.

Kéveköto aratógép, Fűkaszalógép, Kőszőrűkészülék, „Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kévekötofonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.Évi termelés:
362000 gép.BUDAPEST,
V. kerület, Váci-út 30. szám.**Gyomorbetegeknek,**

akik meghűlés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növénny bor.

Kitünő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerzeit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hatékonyan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgés, gyomorfájdalom, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, köhikafájdalmak, szíverős, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatin, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádásd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pince, Páka, Újudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor.

kérendő,

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI ?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészítőségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

A ki már sor alatt állott, elkésett.

Születési év közlendő.

Prospektust ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debrecenben.

Tanbizottság: eddei **Draugentz János** ny. ezredes és németfalvi **Simonffy Gyula** ny. huszár alezredes és **Járossy Lajos** ny. százados. **Felügyelő:** a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Kályharaktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen**, Ujváros-utczában 31. és 33. számú saját házhelyiségemben levő

disz- és műkályha készítő telepemem és raktáromon

minden, a mai kor és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s választékos készletben levő **disz- és műkályhák**, úgy a legújabb „**Secession**“ és „**Empirie**“ rendszerű, díszes kiállítású **kályhám**, valamint **építészeti diszitményeim** vannak és a szilárdságért kezeskedve, azokat a legjutányosabb árban kiszolgálhatom.

S mivel minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a szíves megrendeléseknél mind pontosság, mind ipartárgyaim kifogástalan minőségbeni kiszolgálásával magának a megelégedésteljes bizalmat minél jobban megnyerhessem: tisztelettel megjegyzem még azt is, hogy üzlettelepem szintén az egyszerű s ugynevezett «Szemes» kályhák is díszes és szilárd kiállításban és a lehető legolcsóbb árakban kaphatók.

Ezeknél fogva a szíves megrendeléseket várva, becses pártolást kérek, s kiváló tisztelettel

Németh Gábor,
agyagdíz- és műkályha készítő.

Lakik Zalaegerszegen, Ujváros-utca 31.,
33. szám alatt.

(Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon kitüntetve.)

Bérbeadó üzlethelyiség.

Az özv. **Unger Domokosné**-féle házban egy

bolthelyiség,

melyben jelenleg **Unger Antal** könyvnyomdája van, az 1902. évi november 1-től kezdődőleg

kiadó.

Bővebb felvilágosítás **dr. Grünwald Samu** zalaegerszegi ügyvédnél nyerhető.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.
A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.

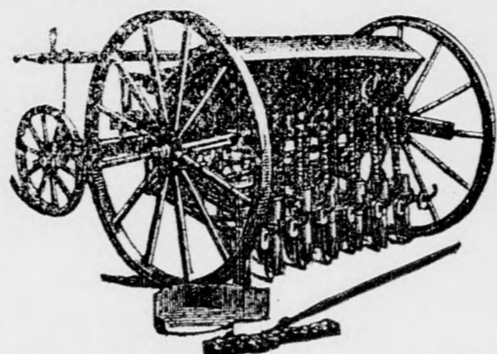
Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogzó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlőlevessző permetezők.



szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű
„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindemellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmeztakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Alap. 1872.

BÉCS, II, Taborstrasse 71. 850 munkás.

Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelölésével áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.



Allein echter Balsam
aus der Schutzanwaltschaft
des
A. Thierry in Pregrada
im Röhricht-Sauerbrunn.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetően gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglehető gyorsan gyógyít gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőgést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hópörpénés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zúzást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld üvegen lévő védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyarabot eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postálműhelyére 12 kist vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha **Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi**

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetően. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkéményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábaknál, sőt csontszűrésnél is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és ronsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés karbunkulusz, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. **Egött sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” beégetve legyen.**

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

A szőlő
OIDIUM
betegsége ellen

a legjobb szer a
DR. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm **46 fillér;**
10 és 5 kilogrammos zsákokban a kilogramm **50 fillér.**

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így a **harmadik permetezés elmaradhat.** Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a
„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

A por kapható: **Miklós János-nál Zalaegerszeg, Békefi Elek-nél Zala-koppány, Balogh Gyulá-nál Bal.-Henyé.**

ad. 4887/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalamegye árvtára* végrehajthatónak *Kis Ferenc* és *Kis József* végrehajtást szenvedők ellen 183 korona 25 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalaegerszegi 1187. sz. tjkvben + 3736. hrsz. alatt végrehajtást szenvedettek közös tulajdonául felvett ingatlanra 1029 korona; II. a zalaegerszegi 2078. sz. tjkvben + 4256. hrsz. alattira 549 korona; III. a zalaegerszegi 2121. sz. tjkvben + 4251/a hrsz. alattira 125 korona, + 1008. hrsz. alattira 273 korona, + 881. hrsz. alattira 176 korona, + 902. hrsz. alattira 29 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902-ik szeptember 3-ik napjának délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen.** a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 102 korona 90 fillért, 54 korona 90 fillért, 12 korona 50 fillért, 27 K 30 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1902. május hó 16-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaack ára 68 kr.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria”

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaack ára 20 kr.

Fehér „Glasur”-Fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

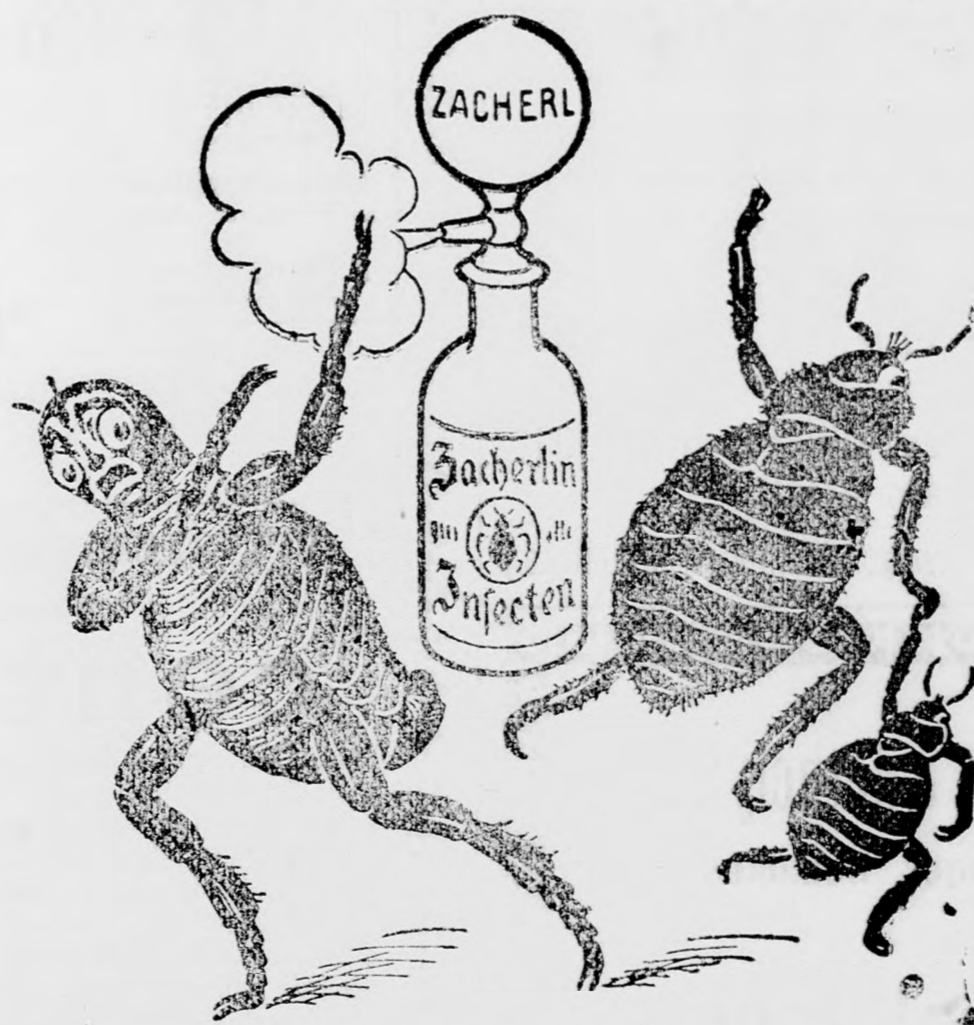
A cséplési idényre!

m é r l e g

gyártmányokról szőlő képes árjegyzékemet, **tizedes, egyensúly, százados, kocsi- és marhamérlegről, valamint gabona minőség mérlegekről** érdeklődőknek ingyen küldöm kívánatra meg.

Czím: **SCHOTTOLA ERNŐ,**
BUDAPEST, VI. Fonciere palota.

Zacherlin



Nagyszerűen hat, mint utólérhetlen rovar-ölő. Valódi csak palaackokban.

Kapható Zalaegerszegen:

Hubinszky Adolfnál,
Kaszter Sándornál,
Gyarmati Vilmosnál,
Ján Ferencnél,
Fangler Mihálynál,
Kömlos Miksánál,
Fogyasztási szövetkezetnél.

Bellatinczon:

Weisz Bélánál.

Jánosházán:

Kohn Jakabnál,
Spitzer Sámuelnél.

Letenyén:

Epinger Ignácánál.

Pacsán:

Schleiffner M.-nél.